JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1855. **Zaturdag 22 December.** **N°. 102.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*
Bij eerste of meerdere herhaling —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Rembang *G. C. Schonck.*

Gesteld:

Ter beschikking van den resident der Wester-Afdeeling van Borneo, om als controleur der 1e klasse te worden toegevoegd aan den assistent-resident van Montrado, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures mr. *J. W. S. Bussmhauer.*

Benoemd:

Tot commies op het residentiekentoor te Banjoemaas, de commies op het residentiekantoor te Pattie (Japara) *F. H. Meeng.*

Tot commies op het residentiekantoor te Madioen, de eerste klerk op het residentiekantoor te Probolingo *J. J. Overdijk.*

Tot commies bij den assistent-resident van Tjilatjap, residentie Banjoemaas, *F. W. H. van Straaten*, laatst ambtenaar ter beschikking van den directeur der posterijen te Batavia.

Militair Departement.

Geplaatst;

Bij het reconvalescenten gesticht te Malang (Pasoeroean,) de officier van gezondheid der 2de klasse *C. G. C. F. Greiner.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der artillerie *J. G. A. Kempees.*

Goedgekeurd,

Dat door het Militair Departement,

Zijn Geplaatst:

Bij de infanterie:

Bij het 3de bataillon, de 2de luitenant der infanterie *J. van Weeren.*

Bij het 5de bataillon, de 2de luitenant der infanterie *L. J. Rhode*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij de infanterie:

Bij het 3de bataillon, de kapitein *F. J. Belle*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling.

Bij het 4de bataillon, de 2de luitenant *C. G. Gehne*, van het garnizoens-bataillon op Banka, en de 2de luitenant *A. G. E*[illegible], van het 12de bataillon.

Bij het 6de bataillon:

de kapitein *C. F. Koch.*

de 1ste luitenant *V. G. L. de Mol*, beiden van het tiende bataillon.

de kapitein *J. B. A. Brumsteede.*,

de eerste luitenant *C. J. Meijer*, beiden van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 10de bataillon:

de kapitein *T. van de Grampel*, van het 6de bataillon, de

1ste luitenant *B. W. van IJperen.*

de 2de luitenant *W. L. van Wermelo*,

de 2de luitenant J. T. F. *Renaud*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 11de bataillon, de eerste luitenant *J. Verschuijl*, van het 14de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de 1ste luitenant J *F. W. A. Essers*, van het garnizoens.bataillon in de derde militaire afdeeling (Banjoewangie.)

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeelin (Sentolo,) de eerste luitenant *P. Peereboom*, van het 9de bataillon.

Bij het garnizoens.bataillon in de derde militaire afdeeling (Soerabaija,) de tweede luitenant A. Z. *Thijssen*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Banjoewangie,) de eerste luitenant H. *von Siwet*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling (Pontianak,) de eerste luitenant *A. J. Diepenbrock*, van het derde bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de eerste luitenant *T. Schneider*, van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust:

de kapitein J. *H. Nieuland.*

de eerste luitenant J *Epke.*

de eerste luitenant *L. G. Pauwels.*

de tweede luitenant J. *van Krieken;* van het 6de bataillon;

de eerste luitenant J. P. *Pfeiffer.*

de tweede luitenant *W. J. G. van Swieten.*

de tweede luitenant *G. Bakker*,

» » » *D. der Kinderen.*

» » » *R. Bär.*

» » » *J. S. Reelz.*

» » » *H. F. Sterk;* allen van het tiende bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie te Bencoelen, de eerste luitenant *G. W. Oppel*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het garnizoens bataillon in de Molukko's de kapitein *W. A. Doerrleben*, van het 12de bataillon.

By de artillerie.

Bij het personeel, de kapitein J. *L. Moerman*, van het materieel.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op eenen nader door den resident der Preanger Regentschappen te bepalen dag, te Tjandjoer, in het openbaar zal worden uitbesteed de vervoer van gouvernements thee van Bandong naar Tjicao gedurende de jaren 1856, 1857, 1858, 1859 en 1860.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Bezoekie, op eenen nader door dien hoofdambtenaar te bepalen dag, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van gouvernements goederen van Panaroekan en naar Soerabaya en van andere gouvernements goederen van Panaroekan en Bezoekie naar Soerabaya en terug.

De algemeene rekenkamer maakt aan belanghebbenden bekend, dat op Zaturdag den 5den Januarij 1856, des morgens ten 9 ure, in het locaal van dat collegie zullen plaats hebben de gewone uitlotingen van gouvernements effecten.

De resident van Batavia, maakt bekend, dat op de vendutie van aanstaanden Zaturdag den 22sten dezer, voor 's lands provisie- en kleedingpakhuizen mede zullen worden verkocht: eenige stukken goud- en zilverstof, benevens violet, blauw, zwart en geel zijden fluweel.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennis van het publiek, dat ter voorkoming van ongelukken, het [illegible] en het afsteken van vuurwerk op en in de nabijheid der openbare wegen, te allen tijde, het nieuwejaarsfeest niet uitgezonderd, is en blijft verboden.

Hij vertrouwt dat de ingezetenen zich deze herinnering ten nutte zullen maken, ten einde niet te vervallen in de boeten, welke de bepalingen op dat verbod voorschrijven.

Bij het meer en meer toenemend gebruik van groote Europesche reiswagens, welke daarenboven zwaar worden bepakt, zoodanig dat de last het trekvermogen der postpaarden overtreft, waardoor vaak oponthoud wordt geleden, acht de resident van Kadoe, het niet ondienstig heeren reizigers in herinnering te brengen het bepaalde ten slotte bij artikel 39 van staatsblad 1823 no. 3.

Venduties.

Maandag 24 December, voor het locaal der weeskamer, voor rekening van verschillende boedels.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Donderdag 27 December, voor een huis op kampong Malacca, door *Abeelen, Dennisson & Co.*,

Vrijdag 28 December, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennisson & Co.*,

Zaturdag 29 December, des morgens ten 10 ure, in het locaal der Beurs.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: den chinees *Tan Mahiet* en den inlander *Ketiep Mochamat* en *Oemar.*

Door de Gecommitteerden in Onchristen Sterfboedels, te Poerwacarta: van den chinees *Tjiong Musseng.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 17 tot en met 20 December 1855.

JAVA HOTEL. *P. Lemersé*, van Sydney. — *L. P. Andresen*, van Manilla.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *H. B. A. Evers en echtgenoot* van Rotterdam. — *J. Gagestein*, van idem. — *A. Knoppert*, van idem. — *P. L. Dupuis*, van idem. — *W. H. Waardenburg*, van de reede. — J. *Douwes de Boer*, van Hamburg. — *G. M. Heij*, van de reede.

ROTTERDAMSCH HOTEL. J. *Delhomme*, van Calcutta. — *Bringolle* en *echtgenoot*, van Amsterdam.

MARINE HOTEL. *J. Jansen*, van Amsterdam. — *T. de Meester*, van Suriname. — *C. Tjebbes*, van Onrust. — J. *Boijsen*, van Indramaijoe. — J. *Strandgaard*, van Singapore. — *F. Hugenholtz*, van de reede. — J. *P. A. Kisters*. van Soerabaya.

Advertentiën.

Gehuwd:

J. WOLFF,
ridmeester der O. I. cavallerie,
met
S. C. CLARENBACH.

SALATIGA, 4 *December* 1855.

(2488) Eenige kennisgave.

Getrouwd:

H. VAN KRIEKEN
met
MARIJ F. BLAIR.

PROBOLINGO, 10 *December* 1855.

Eenige Kennisgeving. (2513)

Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijne geliefde echtgenoot *P. A. Evers.*

(2481) E. J. EVERS,
geb. *van der Beeke Groenewald.*

BATAVIA, 30 *November* 1855.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer *Pierre Joseph Hammel.*

(2516) Wed. HAMMEL, geb. *Ermatinger.*

SAMARANG, 14 *December* 1855.

Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van 3 jaren mijn geliefde Zoon *A. J. Buys.*

(2524) G. BUYS.

BATAVIA, 20 *December* 1855.

VENDUTIE

op Maandag den 24 December 1855,

Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, 18 vaten roode wijn, 38 vaten afgetapt haantjes bier, amerikaansche wipstoelen, hang en tafel lampen, eene partij hooi, manilla sigaren No. 2, pas aangebragt, **Goud- en Zilverwerken**, enz., enz.

en ten 11 ure precies, a 1% vendusalaris,

van 10 **aandeelen** in de Javasche Bank, 4 Gouvernements obligatiën groot *f* 500,— ieder, rentende 4½% en 10 staafjes **Goud** wegende circa 140 reaal. (2480)

DE HONGAARSCHE KASTEEL (*vervolg.*)

„Bovendien meende ik te bespeuren, dat gij Etelka met hartstogtelijke blikken aanzaagt, en een onverklaarbaar angstgevoel maakte zich van mij meester bij de gedachte, dat gij naar het bezit van mijn kind zoudt trachten. Op gelijke wijze zult gij ook mijne zonderlinge handelwijze bij uw eerste bezoek kunnen verklaren. Ik had vast besloten, u met de grootste lompheid te bejegenen, maar uw open, vrijmoedig gelaat zegepraalde als door toovermagt over mijnen wrok."

Hier zweeg de overste. Ook Mangold bleef eenigen tijd in gedachten verzonken zitten; maar toen sprong hij eensklaps overeind, vatte de hand van Berény en zeide in gespannen verwachting: »En zoo ik nu werkelijk eens naar het bezit uwer dochter streefde, zoudt gij mij dat verbieden, overste?"

»Zoo de toestemming van iemand, die zijn leven lang ongelukkig geweest is, twee menschen gelukkig kan maken," antwoordde Berénij, »zou het daaraan niet haperen."

Daarop drukte hij den jongen officier hartstogtelijk de hand en ijlde met rassche schreden weg. De laatstgenoemde wilde zijne blijdschap door eenige hartelijke dankbetuigingen lucht geven, maar Berény was reeds verdwenen. Daarna liet hij door den binnenkomenden rijknecht zijn paard voorbrengen en reed, vol zalige hoop op het welslagen zijner liefdeplannen, over de heide naar zijne woonplaats.

II.

Toen Mangold na verloop van verscheidene weken op zekeren avond weder van het kasteel van den overste te huis kwam, vond hij eenen brief van zijne zuster, waarin hem hare verloving met eenen vriend zijner jeugd werd bekend gemaakt, en waarbij zij hem dringend uitnoodigde, bij gelegenheid van haar huwelijk, dat een maand later zou plaats hebben, over te komen. Deze uitnoodiging kon hij onmogelijk afslaan. Hij kreeg van den chef van zijn regiment een vrij lang verlof, en na een hartelijk afscheid te hebben genomen van den overste en van Etelka, welke laatste hij reeds als zijne bruid beschouwde, reisde hij naar zijn vaderland.

Het landgoed zijns vaders lag in de nabijheid van eene kleine provinciestad, waar de bruidegom zijner zuster als doctor beroepen was. Het huwelijk werd met veel luister en festiviteiten voltrokken en terstond daarop betrok het jonge paar een zeer net ingerigt huis in de stad. Mangold leidde in den kring der zijnen een vrolijk en vreedzaam leven; indien zijne gedachten niet zoo dikwijls aan de boorden van den Donau hadden verwijld, zou hij zich geheel aan het genoegen hebben overgegeven. De uitgestrekte heide met hare boschrijke heuvelen riep hem telkens de groene hoogte in het ver afgelegen Hongarijë in de gedachten, waarop de aanminnige gestalte zijner teeder geliefde wandelde, die steeds aan hem dacht, en zoo dikwijls hij de maan zag rijzen boven de donkergroene heuvelen der heide, was het hem, als bragt zij hem eenen groete van zijne Etelka.

Op zekeren dag, dat hij in de kamer van zijn zwager trad, werd hij vrolijk verrast. Twee groote schilderijen, die aan den wand hingen, trokken zijne aandacht, en toen hij ze meer oplettend beschouwde, herkende hij in de ééne het Hongaarsche stadje, waar hij een geruimen tijd in garnizoen gelegen had, en in de andere het landgoed van den overste.

Ja, dat was wèl dat witbepleisterde kasteel met het zuilenportaal, het kleine torentje en de hooge kastanjeboomen, — dáár zag hij den rijk met bloemen prijkenden tuin, het sombere, schaduwrijke park, en daar achter de onafzienbare, door de laatste avondstralen vergulde heide. En toen hij daar nog zoo stond en met verlangende blikken naar de afbeelding van het land zijner geliefde zag, werd de deur geopend en een bejaard man trad met een militaire houding binnen. Mangold bemerkte in zijne afgetrokkenheid niet, dat er iemand binnen kwam, en daarom riep zijne zuster hem eindelijk lagchend toe: »Hier is nog iets uit Hongarije voor u, lieve Alexander: —'t is de oom van mijn man, de majoor Reeved."

Op de vendutie van Maandag den 24 Dec. 1855, zal alsnog worden verkocht:

eene factuur glaswerk, en eene factuur patent, zoete en aardolie, zeep, kaarsen, sponsen, spijkers, borstelwerk, chocolade, confituren, etc., etc.

(2431) JOHN PRYCE & Co.

Op de vendutie van Maandag den 24 Dec. zullen alsnog worden verkocht:

LJ S 39 | 1 4 7, 12/13, 41/2 44 | 9 kisten, 90,000 manila cigaren N°. 2 van 1854.

(2510) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 24 December zullen alsnog worden verkocht:

3 FRAAIJE SIDNEY PAARDEN,

pas aangebragt en bij de ondergeteekenden te besigtigen.

(2509) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 24 December 1855,

zullen alsnog worden verkocht: B K 12 kisten, inhoudende 12 pikols

Chinesche Kamfer.

(2526) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 24 December 1855

zullen alsnog worden verkocht:

15 Paarden.

(2525) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 24 December 1855,

zullen alsnog worden verkocht circa

10 koyangs Beschadigde RIJST.

(2532) JOHN PRYCE & Co.

Op den 25 December

zal door den ondergeteekende te *Bandong* **Vendutie** worden gehouden van verschillende soorten chitsen, manufacturen, provisiën, huisselijke gerieflijkheden, enz. enz., alles eerst kort geleden aangevoerd.

(2519) D. P. KESLER.

Voor de op den 28 en 29 dezer te Tjiandjoer te houdene Vendutie van den heer *B. B. Crone*, biedt den ondergeteekende zich aan, tot het doen van Commissie.

Er zullen verkocht worden:

1 span Schimmels (Merries) hoog 4 vt. 3 dm. rhijnl.
1 „ zwarte Battakkers.
1 „ „
1 stel van 4 witte Paarden.
1 span Sydney „ hoog 4 vt. 11 dm.
10 Race Paarden, waaronder de hardloopers *Rondassi, Favorite, Catherine Hayes, Postillon, Bernardine* en anderen, alsmede eenige fraaije Rijpaarden, waaronder een bijzonder mak Dames rijpaard, en een Sydney. Voorts 2 in Engeland gemaakte Reiswagens. 60 stuks Koebeesten, in koopjes van 10 stuks, van een zeer goed ras en eenige melkgevende, een Biljard met toebehooren, een compleete Huis-apotheek, enz.

(2515) M. ONTROP.

Vendutie

op Donderdag den 27 December 1855,

op kampong Malakka, achter de pakhuizen van de heeren *Martin, Dyce & Co.* door *Abeelen, Dennison & Co.*,

van eene aanzienlijke partij ijzerwerk, waaronder blad-, hoepel- en staafijzer, ijzeren staven van circa 2 à 3 duim dikte, houtwerken, afbraak, 100 margohouten balken, Singapore planken, enz. (2527)

Vendutie

op Vrijdag den 28 December 1855,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

van lijnwaden, wollen dekens, muurklokken, beugschaaltjes, theeserviezen, waschstellen, goud- en zilverwerk, 1 kist kantoorbehoeften, 100 vaatjes Delftsche boter, 20 vaten Yorkshire boter, inhoudende netto 96 ponden, 350 puike Amerikaansche hammen, pas aangebragt, 6 kisten Durham mosterd, 50 kisten roode wijn, 30 vaten haantjesbier, 1000 picols rijst, 25 tjains paddy, 4000 zakken paddy (gaba).

Een Woonhuis en Bijgebouwen, zijnde opstal, staande op Parapattan, breeder omschreven in de *Javasche Courant* van heden, alsmede een **Hazewind Hond.**

(2528)

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Vrijdag aanstaande mede verkoopen;

2 kisten chocolade, 25 kisten pickles, 10 kisten zuren, 1 kist mosterd (Diaphane), 2 kisten theeserviezen, 2 kisten tête à tête.

(2530) ABEELEN, DENNISON & Co.

Donderdag den 17 Januarij 1856

zal te Indramayoe in eens op de vendutie verkocht worden het ondervermelde, behoorende tot den boedel van wijlen den heer *J. J. Dornseiff*:

Een ERF, bebouwd met een Steenen Woonhuis en Bijgebouwen, met pannen gedekt, bij het kohier der verponding, doorloopende onder No. 145, aangeslagen voor eene som van *f* 5000.

Een ERF, bebouwd met een Steenen Pakhuis, met pannen gedekt, bij het kohier der verponding, doorloopende onder No. 166, aangeslagen voor de som van *f* 1000, en

een met het Gouvernement aangegaan Contract voor den op- en afvoer van 's lands producten van en naar de reede, loopende nog over de oogstjaren 1855 en 1856, benevens de daarbij behoorende 10 laadprauwen van diverse grootte, bij den verkoop op te geven. (2520)

Ontvangen:

BENGAALSCHE

OSSENBULTEN

bij

(2531) VAUPEL & Co.

De ondergeteekende heeft in commissie ontvangen, à contant te verkoopen:

Beste qualiteit Klapper olie. Pure Witte Suiker,

in kleine kranjangs, voor huiselijk gebruik.

(2508) J. BROWN.

Meel in blik.

Vermisellie en Macaronie in kistjes.

(2483) DORT, *Tagal.*

CHAMA, LAUGIER & ESMIOL,

belasten zich voortdurend met het arrangeren van

Dejeuners, Diners en Soupers,

alsmede allerlei soorten van afzonderlijke bestellingen, het gereed maken van enkele Schotels, divers Gebak, enz. enz.

Zij bevelen zich hiertoe bijzonder aan en vertrouwen door de bij hen arbeidende Hollandsche en Fransche koks, alsmede een' Hollandschen pasteibakker, in de gelegenheid te zijn hunne begunstigers in de hoogste mate te zullen kunnen voldoen.

Onder het toezigt van een hunner kan des gevorderd de bediening aan tafel plaats vinden, terwijl het benoodigde Tafel- en Servetgoed mede hunnerzijds kan worden verstrekt.

Eerstdaags zullen volledige lijsten van al de verschillende Schotels, Tusschenschotels en Dessertschotels verkrijgbaar zijn bij

(2485) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

La Soussignée a l'honneur de prévenir qu'elle a reçu de jolies cravaches pour dames et messieurs, des cannes, des éperons de *Buoltz* à Paris, brosses a cheveux a barbe, petits lacets et glands d'or, grandes boucles dorées, bagues d'alliance, bretelles de soie.

(2489) M. JANET.

Engelsche Hang- en Tafel-Lampen en Zadels

tot zeer billijke prijzen bij

(2501) ABEELEN, DENNISON & Co.

MANILA SIGAREN N°. 2,

à f 38,— à contant bij

(2502) ABEELEN, DENNISON & Co.

Met het Engelsche schip *William Frederick*,

is door de Ondergeteekenden ontvangen:

Pate de Jujubes, in fleschen. Peppermint pipes en Lozenges. Ipecacuanha lozenges. Telescope Enema Sijringes met elastique buizen, *en andere*. Refined Liquirice. Essence of Ginger, 1th quality. *Tabor's* merk inkt in doosjes en *Walden's* marking ink, *without preparation*. Essence of Peppermints. Eau de Luce. English glass Syringes (male). Murray's Liquid Magnesia. Woodhouse's Balsam of spermaceti. Rowland's Odonto en Rowland's Macassar oil, en vele andere artikelen, allen tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar.

Wm. SPECHT GRIJP,
Rijswijks Apotheek.

(2427) C. J. VLAMINGH KIEBERT,
Stads Apotheek.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavry*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van ¼ picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2317) VAUPEL & Co.

TE KOOP wordt aangeboden, het Ned. Indisch Barkschip **Nagalaut**, gevoerd door kapitein *Winter*, met deszelfs inventaris, thans liggende ter reede van Samarang.

Nadere informatiën te bekomen bij de Agenten,

(2518) B. KOPERSMIT & Co., te Samarang.

„Majoor Reeveld!?" riep de jonge officier, verschrikt terugdeinzende.

„Robert Reeveld?" vroeg hij daarop in gespannen verwachting.

„Juist — Robert Reeveld," antwoordde de oude krijgsman bedaard.

„Vroeger ritmeester bij het ....sche regiment cavalerie?" vroeg Mangold verder.

„Ja, dat is waar," was het bedaarde antwoord.

„Gij hadt weleer een vriend, die Andreas Berény heette?" ging hij voort.

„Gave God, dat hij mijn vriend gebleven ware!" antwoordde Reeveld met een zucht.

„Gij schijnt groote opofferingen van een vriend te verlangen," riep Mangold koel en op spottenden toon uit. „Er bestaan zekere grenzen in de vriendschap, die men billijkerwijs niet kan overschrijden."

„Ik merk, dat Berény u alles verteld heeft, wat langen tijd geleden tusschen ons is voorgevallen, en dat hij zijne onregtvaardige verdenking tegen mij tot heden toe heeft volgehouden," zeide de majoor op bedaarden toon.

„Noemt gij die verdenking onregtvaardig, majoor?" riep de jonge officier met stijgende verwondering.

„Gij hebt, Berény aangehoord," antwoordde deze, „dus zult gij ook wel mij zeker het vermaak wel willen doen, ook mij aan te hooren, daar ik mij vast overtuigd houd, dat mijn verhaal u elken twijfel aan de opregtheid mijner gevoelens jegens Berény zal benemen. Deze heeft mij in zijne dwaze hartstogtelijkheid niet willen aanhooren; — want had hij zulks gedaan, hij zou zich zelven en zijne gade vele jaren van smart gespaard hebben. Vooreerst moet ik u zeggen, dat Berény's gade de braafste en deugdzaamste vrouw was, die ik ooit gekend heb. De wellustige Willram, wien niets heilig was, werd door haar op eene zóó beschamende wijze afgewezen, dat hij van dien oogenblik een doodelijken haat tegen haar opvatte. Doordien ik hem later ongelukkigerwijze in den weg trad bij zijn aanzoek om de hand van Maria, Eugenia's zuster, ging deze haat op mij over. Had ik slechts van verre kunnen vermoeden, welke schrikkelijke gevolgen het plan zou hebben, dat ik uitdacht en volvoerde om in het bezit van Eugenia's zuster te geraken, ik zou mijne liefde voor haar ten offer hebben gebragt.

„Eugenia was deelgenoot van ons geheim en daar wij vreesden, dat zoo wel Maria's vader als Berény zich zouden verzetten tegen onze vereeniging, waren wij overeengekomen, dat ik Maria schaken en mij heimelijk met haar in den echt zou laten verbinden. Daardoor hoopten wij alle bezwaren uit den weg te kunnen ruimen. Nadat ik Maria eenige malen, buiten weten van Berény, bij Eugenia gesproken had, bepaalden wij dag en uur, wanneer ik met een rijtuig aan de woning van den boschwachter zou komen. Eugenia had zich aangeboden hare zuster derwaarts te vergezellen, en daar wij alles met de grootste omzigtigheid en in alle stilte beraamd hadden, dachten wij voor elke ontdekking gevrijwaard te zijn. Wij vreesden het allerminst door Berény gestoord te zullen worden, dewijl deze alle avonden van acht tot elf uren in de societeit bij zijne kameraden te vinden was.

„De schaking van mijne Maria gelukte volkomen. Dienzelfden nacht werden wij door een priester in den echt vereenigd en met een opgeruimd gemoed ijlde ik den volgenden morgen van het in 't gebergte liggende dorpje, waar ik een romanesk gelegen, eenzaam huisje voor ons gehuurd had, naar de stad terug om vergiffenis van Maria's ouders af te smeeken, en dan mijn geluk aan allen bekend te maken. Deze waren meer tot verzoening gestemd, dan ik verwacht had en gaven mij, na een gestrenge berisping, hunnen zegen. Maar hoe groot was mijne verbazing, toen ik bij Eugenia kwam, en van haar hoorde, dat, onmiddelijk nadat wij vertrokken waren, Berény in de boschwachterswoning gekomen en nog dienzelfden nacht in vreeselijke gramschap weggereden was, zonder te zeggen, waarheen hij zich begaf. In den beginne hield ik alles voor scherts, daar Eugenia den avond te voren ook volstrekt niet vermoed had, met welke rampzalige voornemens Berény zwanger ging; maar toen ik zijne afscheids-

---

woorden aan Eugenia las en van den rijknecht hoorde, dat Berény hem uit zijne dienst ontslagen en gelast had zijne overige paarden te verkoopen, begreep ik, dat alles vreeselijke ernst was. Doch tevens werd het mij duidelijk, dat de ondeugende Willram hier de hand mede in het spel gehad en Berény tegen mij en Eugenia opgezwd had.

„Berény heeft mij verhaald, dat Willram hem brieven had laten zien, die gij en zijne gade heimelijk aan elkander geschreven hadden," viel Mangold den verhaler in de rede. "Ook was het Willram, die Berény met uwe geheime zamenkomst in de woning van den boschwachter bekend maakte."

„Ik dacht wel, dat de schurk mijnen braven Berény door zijnen lagen en listen begoocheld en hij al dat onheil aangerigt had!" ging Reeveld zuchtend voort. „Van eene briefwisseling tusschen mij en Eugenia is, zoo als gij ligtelijk kunt denken, nooit sprake geweest: ik verwonder mij slechts, hoe de schelm onze hand soo goed heeft kunnen namaken, en hoe hij achter mijn plan gekomen is om mijne Maria te schaken. Ik wendde alles aan, om Berény's verblijfplaats te ontdekken, dewijl er slechts één woord noodig was om hem van de dwaling, waarin hij verkeerde, te overtuigen; maar mijne ijverigste pogingen bleven langen tijd zonder gevolg. Niemand, noch zijn vader noch zijne zuster, kon ons zeggen, waar hij was heengegaan. Eindelijk hoorde ik van een scheepskapitein uit Triëst, dat Berény scheep was gegaan naar Griekenland, en dewijl kort daarna een officier, die een vriend van mij was, ook derwaarts ging, gaf ik hem een brief voor Berény mede, waarin ik hem den geheelen toedragt der zaak breedvoerig verklaarde en hem smeekte zijne onschuldige, getrouwe gade niet langer aan jammer en vertwijfeling prijs te laten; maar zoowel op dezen, als op den tweeden en derden brief van Eugenia is nooit eenig antwoord gekomen."

„Berény heeft ze alle drie ongeopend verbrand," zeide Mangold.

„Daar Eugenia met hare kinderen door Berény's beschikkingen tegen elken luim van het geluk gewaarborgd was, en mijn raad en mijne hulp niet meer noodig had," ging de majoor voort, „nam ik na vele vergeefsche pogingen om den bedrogene te bewegen terug te keeren, mijn ontslag en vertrok met mijne echtgenoot naar Hamburg. Een jaar later stierf zij en twee maanden daarna ook Eugenia. Of Berény uit Griekenland was teruggekomen, en wanneer, dat kon ik niet te weten komen, hoezeer ik hiertoe mijn best deed. Ik ben er nu hartelijk blijde om, dat onze oude vriendschap nog vóór de dood ons oproept, door uwe bemiddeling weder hersteld zal worden; — dit is de laatste wensch, welks vervulling ik op aarde koester."

Dat Mangold deze onverwachte ontmoeting met den majoor Reeveld en zijne verblijdende woorden nog dienzelfden dag aan den overste Berény in een brief mededeelde, is gemakkelijk te begrijpen. Dewijl zijn verlofstijd nu binnen weinige weken verstreken was, verzocht hij aan Berény en Etelka, hem een antwoord op zijnen brief te Weenen te doen toekomen, waar hij zich om dienstzaken ook nog eenige weken moest ophouden, eer hij in zijn voormalig garnizoen terugkeerde.

Het ging echter anders dan hij verwacht had.

Op een koelen herfstavond vatte hij eene zware verkoudheid en kreeg eene hevige koorts, waaran hij verscheidene maanden ziek lag. Deze ziekte had hem zóó zeer aangetast, dat de doctor hem ten strengste verbond, zijne terugreis naar Hongarijë aan te vangen, vóór dat de winter voorbij was. Hij zag zich genoodzaakt, zijn verlangen naar zijne dierbare vrienden te bedwingen en de lente af te wachten.

(*Wordt vervolgd.*)

KANTOOR-ALMANAK
voor 1856,
Gedrukt in *vier* Kleuren.

Opgeplakt *f* 2. Onopgeplakt *f* 1.

En heden verkrijgbaar à *f* 2:

ZAK-ALMANAK
voor 1856.

(2370) W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij *M. Blok* te Cheribon.

Aan heeren Inteekenaren wordt verzonden het **Tweede Nummer** van het Christelijk Maandblad

DE OPWEKKER,
Inhoudende:

Geestelijke Amfioenschuivers. Het sterven in den Heer van een Hoofd-officier. Kerstfeest. Verkoop van Dames Handwerken, en Vervolgen der in het eerste Nommer opgenomene stukken.

Bij de heeren **J. L. Martens**, op *Goenoeng Sahari* en **W. Bruining** in de Stad, bestaat gelegenheid ter inteekening à *f* 5 's jaars. (2512)

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.
f 2.
KANTOORALMANAK,
Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco. (2211)

Eene nieuwe collectie
John Mitchell's Stalen Pennen,
uitsluitend de fijnste en meest gerenommeerde soorten, in groote verscheidenheid *direct uit de Fabriek ontvangen*, in het groot en klein te bekomen bij

(2523) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff.
F. BUNGENER.
I. Un sermon sous Louis XIV, 1 vol.
II. Trois sermons sous Louis XV, 3 vol.
III. Voltaire et son temps, 2 vol.
IV. Julien ou la fin d'un siècle, 4 vol.

De werken te zamen ad *f* 24.

Benevens de nieuwste Fransche en Hollandsche roman-lectuur voor leesgezelschappen in groote verscheidenheid ontvangen. (2503)

Vergulde
Schilderij-Lijsten
van 40 Cents tot *f* 2 per voet, in alle dimensiën ontvangen bij

(2504) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel van H. M. van Dorp, te Batavia.

Schroeder van der Kolk, Anatomisch Physiologisch onderzoek over het fijnere zamenstel en de werking van het ruggemerg, met 3 platen *f* 7.

Virchow, Handboek der bijzondere Pathologie en Therapie, 1e deel *f* 10.

Siebold, Handboek der geregtelijke geneeskunde met aanteekeningen van *Rombouts*, 2e druk *f* 6.

Schmidt, Handboek der vergelijkende ontleedkunde door prof. Harting *f* 4.

Wetenschappelijk Blaadje 1e deel, met afbeeldingen *f* 3.

Masse, Petit atlas d'Anatomie descriptive, avec 113 planches coloriés *f* 25.

Bernard et **Huette**, Précis iconographique de medecine operatoire, avec 113 planches coloriés *f* 25.

Valentijn, Natuurkunde van den mensch, 2 dn.

Girardin, Scheikunde voor den beschaafden stand *f* 14.

Brill, Nederlandsche spraakleer, 2e uitg. *f* 5.

De Juridische Vraagal, 1855, per jaar *f* 5.

Vrolik, Het leven en maaksel der dieren, 1 *f* 5.

Kramers Kunstwoordentolk *f* 15.

Weiland, Kunstwoordenboek *f* 15.

Van Deinse, Het wetboek van strafregt met de wijzigingen sedert 1810 *f* 2.

Meijer, Hoogduitsche spraakleer *f* 3.

Pruys van der Hoeven, Historische antropologie *f* 3.

Prentbijbel, fraai ingebonden *f* 20.

Staatsblad van Neerl. Indie 1816/54.

Indische Wetboeken, 2 dn. *f* 10. (2529)

Almanakken 1856.

Nederlandsch-Indische Zak-Agenda, ad *f* 2.—

Kantoor-Almanak 60 duiten, opgeplakt *f* 1,—, beide franco per post *f* 3.—.

(2349) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VISITE-KAARTJES
in boekdruk en gelithografeerd. Letter naar verkiezing bij

(2350) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor- en Administratie-Boeken.

Grootboeken, Journalen, Memorialen, Kopijen Kasboeken, in compleet eenvormig stel met koperen beslag, (Parijsch fabrikaat) tegen zeer lage prijzen. Voorts **Debiteurenboeken, Agenda's** en eene nieuwe collectie **Bijboeken** voor algemeen gebruik, keurig en soliede bewerkt, nieuw ontvangen en te bekomen bij

(2310) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Gelithographeerde
VISITE-KAARTJES
à *f* 8,— de 100, bij

(2276) H. M. VAN DORP.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,
groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—,
» de Buitenbezittingen	» 17.50,
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(2341) H. M. VAN DORP.

☞ De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Gradus Gijsing, gemagtigde de firma *Reynst & Vinju*.

(2522)

Bij tijdige aankomst van de Mail van Singapore, zal het Stoomschip *Koningin der Nederlanden*, over **Samarang** naar **Sourabaya** vertrekken op den **28sten** dezer.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten kantore der Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

(2493) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, *den* 19 *December* 1855.

STOOMPAKKETVAART
in
Nederlandsch-Indië.

Met referte aan de advertentie, geplaatst in de Java-Bode van 4 en 8 November 1855, gevoelen de ondergeteekenden zich andermaal genoopt ter kennis van het publiek te brengen, dat geene pakjes, trommeltjes of kistjes, bestemd om met de stoomschepen van den heer *W. Cores de Vries* te worden verzonden, ten stoomboot kantore kunnen worden aangenomen, dan voor zoo verre zij vergezeld gaan van een **Consent tot het passeren van den Boom**, en van *f* 1,— tot *f* 3 recepis voor onkosten van naar boord brengen, en dat zoodanige collis **uiterlijk twee dagen** voor den bepaalden dag van vertrek behooren te worden bezorgd, en later in geen geval zullen worden aangenomen.

Gollis van den in deze bedoelden aard, die alhier van andere plaatsen worden aangebragt, sullen tegen betaling van vracht en onkosten, van wege de belanghebbenden, ten stoomboot kantore behooren te worden afgehaald.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid op te merken, dat het alleen ten gerieve van het publiek is, dat de onderneming zich belast met de verzending van goederen als in deze bedoeld, en noodigen daarom belanghebbenden uit, hen niet door afwijking van bovenstaande bepalingen onnoodige kosten te veroorzaken.

(2506) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 19r Decembe 1855.

Het stoomschip **BANDA** zal vier en twintig uren na aankomst der verwacht worden Landmail, via **Samarang** naar **Soerabaya** vertrekken, in verband met het vertrek van het stoomschip **PADANG**, van **Soerabaya** naar **Macassar** en de **Molukken**.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten,

(2499) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 18 *December* 1855.

Het vertrek van het stoomschip **MACASSAR** naar **Bencoelen** en **Padang**, is bepaald op tweemaal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor vracht en passage adressere men zich bij

de Agenten,

(2500) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 18 *December* 1855.

Naar Nederland

wordt nog passage aangeboden met het Nederlandsch clipperschip **Amsterdam**, kapt. *C. Tjebbes*. Deze bodem, varende eenen bekwamen doctor, heeft nog ruimte voor eenige passagiers, en zal tegen het einde dezer maand direct van hier vertrekken.

Informatiën te bekomen bij

de Agenten,

(2490) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 19 *December* 1855.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch schip **Jan Pieterszoon Koen**, kapitein *J. Verloop*, voerende eenen bekwamen doctor.

Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder en de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te Soerabaya en hier bij

de Agenten,

(2492) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 19 *December* 1855.

Naar Nederland.

Met het Nederlandsch schip **Castor**, kapitein *P. Esink*, wordt passage naar Nederland aangeboden.

Informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder te Soerabaya en hier bij

de Agenten,

(2491) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 19 *December* 1855.

BATAVIA.

☞ In ons nommer van l.l. Woensdag deelden wij eenige berigten uit de *Straits Times Extra* van 6 December mede. Tijdgebrek noodzaakte ons slechts het voornaamste op te nemen. Wij vinden in genoemd blad alsnog het volgende wetenswaardige gemeld:

Parijs. Het berigt van de aanstaande bevalling der keizerin, is officieel aangekondigd.

Zwarte Zee. Toen de geallieerde vloot voor Odessa verscheen, heerschte aldaar de grootste onrust en de bevelhebbers werden verzocht de stad te sparen. De instructies der admiralen luidden naar Kilbourne (Kinburn?) en Odessa werd nogmaals gespaard. Te Kilbourne nam de vloot 1500 gevangenen, 170 kanonnen en eene groote hoeveelheid ammunitie. Bij de overgave van Kilbourne deden de Russen het fort Oschakoff, aan de tegenovergestelde zijde van den Dnieper springen. De geallieerden hebben booten afgezonden om Nickolaieff te verkennen. De Russen zijn nu uit de Zwarte zee verjaagd en hun eenige weg naar de Krim voert langs Perekop. De geallieerden bezetten de Zwarte zee aan de eene en de monding van den Dnieper aan de andere zijde.

Rusland. Men wil, dat het verstand van keizer *Alexander* gekrenkt is; zoo ook, dat Rusland eene nieuwe leening met Noord-Amerika zoude sluiten.

Denemarken. De koning heeft zich met eene millionaire, Lola Resmissen, in den echt begeven.

Griekenland. Het Ministerie is afgetreden en een nieuw cabinet zamengesteld; de ambassadeurs der geallieerden hebben verklaard, niet dan met den koning zelven te willen werkzaam zijn.

— Gisteren avond vond, in onzen Schouwburg, de eerste voorstelling der lang aangekondigde opera *Othello* plaats, en het is ons aangenaam te kunnen betuigen, dat de verwachting, welke wij omtrent hare opvoering koesterden, verre, zeer verre overtroffen is. Alvorens een enkel woord over het spel der artistes te zeggen, betuigen wij onze tevredenheid over de decoratien en de costumes, welke als zeer doelmatig en gepast mogen genoemd worden. De rol van Othello werd vervuld en het heer Allard op eene uitmuntende wijze vervuld en het is ons aangenaam dien kunstenaar, die zoo dikwerf en te regt onze afkeuring ten deele viel, thans, en zulks wel verdiend, een lauwer om het hoofd te mogen drukken. Zijn geniaal spel bragt da ook aller gemoederen in beweging en door bijval van het publiek toonde zich herhalde reizen in luide toejuichingen en zijne terugroeping. Wij wenschen van harte, dat de avond van gisteren den heer Allard doe inzien, wat bij bij ijverige studie vermag en hem de overtuiging schenke, dat het publiek nimmer achter blijft ware verdiensten te huldigen. Uitmuntend werd de heer Allard door Mevr. Humbert, die de, vooral wat den

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 22 December 1855, No. 102.

zang betreft, zoo moeijelijke rol van Desdemona vervulde, bijgestaan en ook haar vielen te regt toejuichingen en terugroeping ten deel. Jago, door den heer St. Denis, dien wij echter vernemen ongesteld te zijn geweest, voorgesteld, beviel ons minder en wij hadden moeite den uitmuntenden kunstenaar te herkennen, dien hij zich bijna altijd en bovenal als Conrade in de Proscrit en Charles VI in de opera van dien naam, getoond heeft. Wij bekennen het, de rol van Jago is zwaar en moeijelijk, doch van een talent als de heer St. Denis mag men het middelmatige niet dulden, en wij hopen dan ook, dat hij onzen wenk bij eene tweede voorstelling ter harte nemen, en zich alsdan zijn welverworven naam ten volle waardig betoonen zal.

De heer Duchaumont als Rodrigue en Mejufvrouw Bathilde als Emilia hebben hunne beste pogingen aangewend en over het algemeen zeer wel voldaan. Brabantio, door den heer van Kinsbergen voorgesteld, verhief zich niet boven het middelmatige, doch wij mogen niet vergeten, dat die rol alleen door dien heer, bij volslagen gebrek aan een ander artiste, die zich daarmede konde belasten, vervuld werd.

Het orchest heeft door deszelfs fraai spel veel tot het genoegen van den avond bijgedragen, eveneens als de voortreffelijke dans van de dames St. Denis en Prévost, die inderdaad meesterlijk mag genoemd worden.

Jammer dat deze voorstelling slechts door een vrij gering publiek werd bijgewoond, waardoor het doel derzelve, t. w. stijving der door niet inkomende betalingen ledige kas der Directie, grootendeels mislukt is; wij betreuren dit te meer, daar de Directie alle hare pogingen had aangewend, om dezen avond zoo genotvol mogelijk te maken, voor welk welbereikt doel haar dan ook bij deze de welverdiende lof wordt geschonken.

— Wij vestigen de aandacht des publieks op het aanstaanden Maandag, door den heer *Ali-Ben-Sou-Alle*, vóór zijn vertrek naar Java, te geven **laatste Concert**, waarvan een uitvoerig programma in ons Nommer van heden gevonden wordt, en wenschen den begaafden kunstenaar, wiens hooge verdiensten wij in ons Nommer van den 12 dezer vermeldden, een uitgelezen en talrijk publiek toe.

— Naar wij vernemen was de Ned. Ind. schoener *Bella*, kapitein *Ross*, den 14 November van Batavia naar Soerabaya gezeild, op den 17 dezer nog niet gearriveerd. Er bestaat vermoeden, dat dit schip verongelukt is.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 20 December dat aldaar, ten half 12 ure in den voormiddag van dien dag, een ligte schok van aardbeving is gevoeld geworden.

— Men berigt ons van Pontianak, Borneo's Westkust, dat de verpachting van 's lands middelen voor die plaats, aldaar op den 9den November met den volgenden uitslag is gehouden:

	's maands over 1856	over 1855.
Slagten van varkens	*f* 360 »	*f* 415.
Vischpacht........	- 430 »	- 475.
Verkoop van arak.	- 875 »	- 865.
Kleine lombard....	- 340 »	- 390.
Pho en tophospelen	- 1150 »	- 1190.
Totaal..	*f* 3155 »	*f* 3335.

aantoonende een minder voordeeligen afloop dier verpachting over 1851 dan over 1855 van *f* 180 's maands of *f* 2160 's jaars.

Dit verlies wordt echter ruimschoots gedekt door de gunstige verpachting van het middel der amfioen over de geheele residentie *Westerafdeeling van Borneo*, op den 11 November mede te Pontianak gehouden. Die verpachting had over 1855 's maands opgebragt *f* 28000 en is nu over 1856 toegewezen voor *f* 30350, hetwelk een voordeel geeft van *f* 2350 's maands of *f* 28,200 's jaars.

ENGELAND.

Londen, 22 Sept. Eindelijk ontvingen wij het dienstberigt van den generaal Simpson over de inname van Sebastopol. Dit stuk, gelijk trouwens alle, die gedurende dezen veldtogt uit de pen der Engelsche generaals zijn gevloeid, schittert niet door duidelijkheid of bijzonderheden. Bepaaldelijk zegt het niets, wat men niet reeds wist. Over eene enkele daadzaak verspreidt het slechts licht, namelijk over het niet te gelijktijdig bestormen van den Redan en den Malakoff. Het bevestigt werkelijk, dat de Franschen den 8sten des middags ten 12 uren storm moesten loopen op den Malakoff en dat eerst, na dat de uitslag stellig was en zij er zich voor goed in hadden genesteld, de Redan door de Engelschen moest worden aangevallen. Dit doet alle veronderstellingen, die op den voorgrond waren gesteld, wijken. te weten dat de aanval op den Redan slechts eene valsche was geweest, om eene afleiding naar dien kant te bewerken of wel, dat de Engelschen zich noodeloos en heldhaftig hadden opgeofferd in een storm tegen een bastion, zoo lang de Malakoff niet genomen was, als onneembaar beschouwd. De dag van den 8sten September, was, zoo als ze ons door de telegrafische berigten is bekend gesteld, reeds zeer roemrijk voor de Franschen.

Deze nieuwe wijze van beschouwing verdubbelt dien roem der Fransche vaandels. Daar men nu wist dat de Malakoff den Redan zoodanig beheerschte, dat deze niet houdbaar was, zoo lang de eerste in handen was der Russen, zoo werd den Franschen, bij het bevel tot storm loopen, de taak opgedragen om dat werk voor alle anderen te nemen. Zonder eenige de minste afleiding en zonder de minste medewerking der Engelschen, hebben de aanvalkolonnen van het Fransche leger dus den Malakoff beklommen en er zich in gevestigd, en eerst toen de driekleurige vlag op het fort den Engelschen kennis gaf, dat zij van dien kant van het vuur des vijands niets meer te vreezen hadden, werd de Redan door hen aangetast.

Den Franschen behoorde dus den ganschen roem van den dag en de *Sun* had wel gelijk toen hij onlangs zeide, dat Waterloo gewroken was. Dan men moet ook zeggen, dat de Engelschen zich zeer goed schikken naar de ondergeschikte positie, waarin het beleg van Sebastopol hen geplaatst heeft. In het begin van den veldtogt schenen zij hunne bondgenooten met leedwezen deel te doen nemen in de gezamenlijk behaalde zegepralen en in alle gevechten, die de eerste schreden der vereenigde troepen in de Krim kenmerkten, werd ter naauwernood melding gemaakt van het Fransche leger. Te Londen had men een panorama vertoond, zoo genaamd den slag van Alma voorstellende, waarin men niets dan Engelschen zag, ver, zeer in de verte ontwaarde men eenige Fransche uniformen en voor iederen aanschouwer, die de daadzaken niet kende en om ze te kennen zich naar die schildering regelde, was het klaarblijkelijk, dat Engeland alleen op eene indrukmakende wijze in dat gevecht vertegenwoordigd was geweest en de Franschen het slechts in de verte hadden bijgewoond.

Inkermann echter deed een ommekeer in het openbaar gevoelen ontstaan en men was verpligt te erkennen, dat, zonder de Franschen, het Engelsche leger verpletterd zou zijn geworden. Toen werd ook den gang van het beleg veranderd en men stelde de aanvallen op de gewigtigste punten in handen der Franschen. Daarna kwam het gevecht aan de Tchernaya, waaraan de Engelschen geen deel namen en zoo werden zij er eindelijk wel toegebragt om te erkennen, dat Sebastopol eigenlijk door het Fransche leger, onder het bevel van den generaal Pélissier, belegerd werd. Te veronderstellen, dat hun dit niet een weinig leed heeft gedaan, ware te veel gevergd van hunne eigenliefde, doch onbetwistbaar is het, dat zij nu de hoogere positie, door hunne bondgenooten ingenomen, opregt erkennen.

Men leest in de *Daily-News.* Gisteren zijn twee kleine negerinnen, tweelingen, die beneden aan den rug door een vleeschband van 16 Engelsche duimen omtrek, aan elkander verbonden zijn, in de zaal van den Schouwburg in *Drury-lane*, aan eene talrijke vergadering van geneesheeren en dagbladschrijvers vertoond. Die kinderen schijnen niets te lijden van dien band, welken een luim der natuur tusschen beiden gevormd heeft. Naar ligchaam en geest beiden, zijn zij zeer gezond. De beide zusters tweelingen, loopen, gaan en komen, spreken, lagchen en zingen. Zij hebben gekruld hair gelijk alle negers; de eene heet Milly, de andere Betty. Wij gelooven dat zij elkander in al die bewegingen begrijpen en zij omhelzen zich met eene geheel zusterlijke genegenheid, hoe moeijelijk het haar ook moge vallen, hare aangezigten tot elkander te brengen. Hare polsen slaan niet gelijk en al de inwendige organen werken afgescheiden. Er bestaat eenige kans, om haar, alvorens zij grooter worden, uit dien lastigen toestand te verlossen. Naar men zegt zijn hare ouders negerslaven in een der zuidelijke staten van Noord-Amerika en de eerste opbrengsten harer tentoonstelling zouden moeten strekken, om die ouders uit de slavernij te bevrijden.

— Het volgende kan wel een voorbeeld genoemd worden der letterlijke toepassing van de wet in Engeland. Een zekere herbergier, G. Jones genaamd, werd voor den magistraat te Sipley gedaagd, omdat hij zijne tapperij op den *dag des Heeren*, voor één uur geopend had, doch ook van de aanklagte ontheven, dewijl de hierop betrekkelijke parlementsacte spreekt van den *Zondag* en niet van den *dag des Heeren*.

— De heer Nicholson, orgelmaker te Maclesfield, is, volgens het schrijven van den *Morning Advertiser*, op eene zeer vreemde wijze om het leven gekomen. Hij was bezig met een orgel te stemmen en te beproeven, en had het oor sterk op een der pijpen gedrukt, toen eensklaps een scherf van een derzelven in dat oor sprong en tot in de hersens doordrong, aan de gevolgen waarvan hij, na drie weken smartvol lijden, overleed.

— Zoo als men weet is Engeland het land der tegenstrijdigheden bij uitnemendheid. Zoo zendt het van den eenen kant zendelingen uit, die in ijver en zelfsopoffering wedijveren, om het licht van het geloof in den boezem der duisternis van het heidendom te doen doordringen, terwijl het, aan den anderen kant, niet aarzelt om zelf de afgodsbeelden voor de heidenen te maken. Ja, in Engeland, te Birmingham vindt men een *Afgodsbeelden fabriek* en wat meer is, zie hier een uittreksel van hare *Prijs-Courant*, die ontleend is aan *de Archiven van het Christendom.*

»*Yamen* (de god des doods) van fijn koper, met zeer veel smaak vervaardigd. — *Nirondi* (de koning der duivelen) zeer afwisselende modellen. De reus, dien hij bestijgt, is krachtvol geteekend en zijn sabel naar het laatste nieuwe model. — *Varounin* (de god der zon) vol leven. Zijn krokodil is van geel koper en zijn zweep van zilver. *Couberen* (de god der rijkdommen.) Deze god is bewonderingswaardig uitgewerkt; de fabriekant heeft er al zijne kunst en bekwaamheid aan te koste gelegd. Er zijn ook *halve goden* en ondergeschikte duivels *van allerlei soort* voorhanden. Men geeft geen crediet, maar wel korting bij contante betaling.

— Men leest onder den titel: *Een geheimzinnig voorval* in de *Times:* Woensdag 19 September, des morgens ten 2 ure, werd eene jonge vrouw van een zedig en aangenaam uiterlijk, ongeveer 18 jaren oud en die, eenige minuten voor haar overlijden zeide Fanny Elliot te heeten, buiten kennis en in een afgrijselijk verminkten toestand, door twee constapels in het gasthuis van Charning Cross gebragt.

Uit het verslag, door een der constapels, aan den heer Muirhead, wachthebbende geneesheer, ingediend, blijkt, dat hij zich eenige minuten voor tweeën op de Waterloobrug bevindende, iets zwaars hoorde vallen en op en neer springen langs de trappen, en onmiddelijk daarop een geluid als dat van een val in het water. Hij riep om hulp en, na eenige oogenblikken zoekens, vond men het bedoelde meisje onder den vierden boog der brug nog boven water. Met de meeste zorg werd zij naar het gasthuis overgebragt. De heer Muirhead was bij zijn onderzoek grootelijks verwonderd, haar bloed uit verscheidene diepe wonden op verschillende plaatsen haars ligchaams te zien vloeijen en waarvan sommigen veroorzaakt schenen te zijn door scherpe indringende werktuigen, hetgeen te zonderlinger voorkwam, dewijl er onder de brug geene krammen, haken of andere zaken van dien aard gevonden worden, welke dergelijke beleedigingen te weeg hadden kunnen brengen. Zij overleed ten 4 ure in den morgen, na alvorens weder bij hare zinnen te zijn gekomen. Zij weigerde echter al de haar gedane vragen te beantwoorden en wilde slechts haar naam en niet haar adres opgeven. Andere omstandigheden zijn niet bekend geworden.

BELGIE.

Naar luid der wetten en de, omtrent dit onderwerp bestaande bepalingen, moeten de burgemeesters iedere maand aan de ontvangers der registratie een staat inzenden, bevattende de namen, hoedanigheden, enz., van de in hunne gemeenten overleden personen. Eenigen tijd geleden was de heer *H...*, burgemeester van een der gemeenten van het canton Vielsaln, wien andere werkzaamheden van de plaats zijner betrekking verwijderd hielden, hieromtrent in gebreke en kreeg herhaalde herinneringen. De straffe aanmaningen van den ontvanger moede, antwoordde hij: »In het afgeloopen trimester heeft er in mijne gemeente geen sterfgeval plaats gehad en ik kan u vooraf de verzekering geven, dat er in het volgende ook niemand sterven zal!" Welk eene geruststellende voorzegging voor de inwoners van B.....!!!

— Men leest in *l'Ami de l'Ordre* van Namen:

Een der rijkste personen van de Luiksche nijverheid woonde onlangs eene vereeniging van al de leden zijner familie bij, toen een vrolijke gast onder hen hem het voorstel deed, om al zijne neven naar de tentoonstelling te Parijs te brengen. De oom lachte hartelijk over dien koddigen uitval, doch nam het voorkomen aan, (daar hij zich wilde voorbehouden zijne neven eene verrassing en groot genoegen te verschaffen,) dat hij dit gezegde, dat trouwens den spreker slechts ontsnapt was, om het gesprek aan den gang te houden, niet ernstig opnam.

De pijl had echter getroffen en het hart beslist. Dien ten gevolge verwittigde deze oom der duizend en een nachten al zijne neven, dat zij zich bij zijnen bankier konden vervoegen, om de noodige som tot het bezoeken der tentoonstelling en een verblijf van twee weken te Parijs, te ontvangen. Men begrijpt ligt dat geen hunner achterbleef, en toen ooms rekening werd opgemaakt telde men 46 neven en nichten en had hem die edelmoedige luim 25,000 fr. gekost.

FRANKRIJK.

Wij lezen in de *Memorial des Pyrenées*, dat op de ontvangst van het berigt van den maarschalk Pelissier, waarin hij de eer van den dag grootendeels aan den generaal Bosquet toeschrijft, een groot aantal personen zich naar de te Pau wonende moeder van dien generaal hebben begeven, om haar geluk te wenschen, dat haar zoon, hoezeer in den arm gekwetst, aan de grootste gevaren heeft mogen ontkomen.

De depêche, door den minister van oorlog aan den prefect gezonden, luidt als volgt:

»Verzoek om aan mevrouw Bosquet te laten weten, dat het goed gaat met haar zoon, den generaal, en dat hij hoopt met den volgenden courier aan zijne moeder met zijn gekwetsten arm te kunnen schrijven. Deze goede tijding is mij, onder dagteekening van 11 September door den maarschalk Pélissier gezonden.

— Men leest in de *Lyonsche Courant* van 19 September:

Onder de talrijke gekwetsten, die gisteren alhier aangebragt werden, wekte vooral de algemeene aandacht op een Zouaaf van het 2de regiment, dragende een republikeinschen hoed, versierd met een' pluim op het hoofd, een digt geknoopten jas en een kat met drie pooten op de schouders. Parijzenaar van geboorte, speelde hij op het oogenblik, dat de generale marsch werd geslagen, in het kamp op het tooneel. Men verliet dit om naar de loopgraven te ijlen en een bomscherf nam hem den arm weg, terwijl te gelijkertijd een kogel zijn regteroor afscheurde en de pooten van zijne kat verbrijzelde, van welk dier hij zich nimmer, zelfs niet in het hospitaal, heeft willen scheiden. Naar Varna opgezonden, is hij in Frankrijk terug gekomen in de kleeding der rol, die hij speelde, op het oogenblik dat hij naar de wapenen moest grijpen.

— Een zelfmoord, uit overmaat van geluk, schijnt eene schier ongeloofelijke zaak; evenwel zag men daarvan, zegt de *Patrie*, dezer dagen een voorbeeld. Een zekere X....., die genot van een schoon fortuin en in eene van 's lands administratien een hoofdambt bekleedende, heeft zich in de omstreken van Parijs in een bosch aan een boom opgehangen. De reden daarvan heeft hij in een bij hem gevonden geschrift opgegeven. »Ik ben," zegt hij daarin, »een te gelukkig mensch. Het wil mij niet gelukken, mij de ongerustheid, levensmoeijelijkheid, hoop en teleurstelling van andere menschen te verschaffen. In alles slaag ik, in weerwil van mij zelven; het geluk overstelpt mij, ik wil er mij door den dood aan onttrekken."

Parijs, 18 Sept. Het zenden van troepen naar de Krim is in den laatsten tijd sterk toegenomen en duizende manschappen worden bijna dagelijks te Marseille en Toulon naar Kamiesch ingescheept. De talrijke transportschepen, thans in onze Middellandsche zeehavens vereenigd, hebben in last zich naar de Krim te begeven, zelfs zonder Constantinopel aan te doen. De reden van dit vertrek van troepen is niet gelegen in de vermeerdering der sterkte van ons leger, maar wel in deszelfs voltalligheiding, want de terugroeping der lotelingen van de klasse van 1847 en de in de laatste gevechten geleden verliezen, hebben een ledig doen ontstaan, dat aangevuld moet worden. Dat ledig wordt geschat op 25 a' 30,000 man.

— *Ongeluk en geluk van een Zouaaf.* Onder dien titel leest men in de *Colonne en L'Observateur van Boulogne*, het volgende verhaal. Een jonge Zouaaf, die de gevechten van Alma en Inkermann had bijgewoond, werd onder de muren van Sebastopol in den arm zwaar gewond. Tot overmaat van ramp werd hij in dien toestand door een paar Russen gevangen genomen, die hem, met hunne verschrikkelijke bajonetten

dreigende, wegvoerden. Maar eensklaps velde een kanonskogel de Russen neder en hergaf den gewonde zijne vrijheid. Hij haastte zich tot de zijnen terug te keeren, begaf zich naar het veldhospitaal en kwam daarna, den arm in een draagband hangende, in Frankrijk terug.

Tijdens het verblijf van den keizer te Boulogne, voor de aankomst der koningin van Engeland, kwam de gewonde op den gelukkigen inval zich derwaarts te begeven en een gehoor bij den keizer te verzoeken. In weerwil der raadgevingen van een zijner ooms, pastoor op een der naburige dorpen, volhardde hij bij dat besluit. Hij kwam dus te Boulogne met een kort en bondig verzoekschrift, dat hij den maarschalk Baraguay d'Hilliers toezond. Deze bragt het onder de oogen des keizers, die den jongen en moedigen soldaat onmiddelijk verlangde te zien. Den ganschen dag werd hij te vergeefs gezocht. Den dag voor de komst der koningin, toen de keizer met den maarschalk het kamp bezocht, ontwaarde de laatste in de verte den, nog altijd den arm in een band dragenden, Zouaaf en wees hem aan den keizer, die hem dadelijk deed roepen.

Na hem de gewone vragen gedaan te hebben, gelastte Napoleon hem in het keizerlijk paviljoen te komen. De Zouaaf was op het uur daar en na een voortreffelijk diner gevonden te hebben, werd hij door den keizer met de meeste welwillendheid ontvangen. Z. M. voegde hem, na zijn moed geprezen te hebben, toe: »Indien gij voor rekening van een ander in dienst waart getreden, zou ik u de *eeremedaille* hebben gegeven, maar nu gij vrijwilliger zijt, schenk ik u het *kruis van eer.*"

»En wanneer gij genezen zijt, wat zult gij dan doen?" vroeg de keizer vervolgens. »Sire," antwoordde de Zouaaf, dan keer ik naar mijn regiment, onder de muren van Sebastopol terug." — Goed zoo, mijn dappere, zeide de keizer en hem latende vertrekken, deed hij hem nog eene andere belooning geven. Bij hare ontscheping stelde de keizer hem aan de koningin van Engeland voor, om haar een eerst staaltje te laten zien dier onversaagde Zouaven, die de schrik zijn der Russen.

RUSLAND.

De te Weenen uit de Krim ontvangen berigten melden het volgende: In den tegenwoordigen staat van zaken is het voornamelijk de Alma linie, aan welke de Russen sedert April de zorgvuldigste aandacht gewijd hebben; maar de verdedigins-linie van prins Gortschakoff van het Noorderfort tot Baktschisarai met het front tegenover het Tchernayagebied, en aan den anderen kant langs de Alma is zoo uitgebreid, dat het te betwijfelen valt, of hij met zijne tegenwoordige legermagt en in zijn tegenwoordigen toestand aan eene langere verdediging daarvan denken kan. Want volgens echte bescheiden is het Russische leger in de Krim thans zamengesteld uit de 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 en 17de divisien infanterie, elk van 16 batailllons of 8 battallons scherpschutters; 2 reserve-brigaden der 13de en 14de divisie, 3000 marine-soldaten; 2000 Grieksche vrijwilligers, in het geheel bedragende 165 batallons of 118 000 man. De cavallerie bestaat uit de brigaden Rucschoff en Korff, huzaren en ulanen, 8 regimenten van 800 paarden; 6 regimenten dragonders van de divisie Wrangel en Montresor, elk van 1000 paarden; 15 pulken kozakken elk van 600 paarden; 29 regimenten huzaren met 22 000 paarden. De artillerie telt in het veld 12,000 man, in de vestingen 7000 man. De genie 3 battaillons, 2000 man. Deze 156,000 man waren de stand van het Russische leger voor den slag bij de Traktyr, en men kan denken, hoe zeer dit leger door de jongste gebeurtenissen gedund is. Niemand twijfelt dan ook, dat Pélissier zijn voordeel zal vervolgen en de Russen tot een veldslag in het open veld zal dwingen.

— Uit Polen schrijft men, dat in dit koningrijk de tijding van den val van Sebastopol een ontzettenden indruk gemaakt heeft, daar de regering algemeen het gevoelen had weten te verspreiden, dat de vesting onneembaar was, en al de vijandelijke legers onvermijdelijk te gronde zouden gaan. Ook thans nog worden de vorderingen der vijandelijke wapenen in de Poolsche bladen als *onbeduidend* voorgesteld, de ontruiming der *zuidelijke voorsteden* als eene *vrijwillige* daad der Russen, ten einde de geheele verdediging tot de citadel en de noordelijke forten te concentreren, die zoo goed versterkt en zoo overvloedig van amunitie en leeftogt voorzien zijn, dat eene bemagtiging daarvan, *het eigentlijke Sebastopol*, door de wapenen der geallieerden ondenkbaar is. Zoo tracht men de Russische onderdanen te blinddoeken!

— Een brief uit St. Petersburg van den 11den Sept. meldt, dat aldaar de dagorder van den keizer, betreffende den val van Sebastopol, een ontzettenden indruk gemaakt heeft. Wat er van de Russische vloot geworden was, begreep men al te wel. Men vroeg zich thans af, of het nog overig gebleven leger der Russen in staat zoude zijn, een regtstreekschen aanval te weerstaan en ontveinsde zich niet de moeijelijkheid, om de ver uitgestrekte gemeenschap tusschen de citadel op de noordzijde van de baai van Sebastopol en Perekop te handhaven en te verdedigen. Volgens eene begrooting meende men, dat de gevechten bij Traktyr en de laatste te Sebastopol veel meer dan eene geheele divisie, naar de zamenstelling welke zij moet hebben, hebben weggerukt. Het leger van prins Gortschakoff moet derhalve aanzienlijk gedund zijn, hetgeen ook daaruit duidelijk blijkt, dat al de beschikbare garnizoenen der steden in de Krim door de druschinen uit Kursk afgelost worden, ten einde zich bij het hoofdleger te kunnen voegen. Ook de Russische operatien in Klein-Azie gaan niet vooruit. De poging van Muravieff, om het legercorps van Vely-Pacha te vernietigen, mislukte en hij moest onverrigter zake terugtrekken. Onder al deze omstandigheden had de officiele viering van den naamdag des keizers een vrij gedrukt voorkomen. Ook het berigt van de aanstaande komst van een buitengewonen gezant van den Shah van Perzie heeft veel opzien gebaard. Nadat de Russische gezant, generaal Brunsiloff, volgens zijn uitgedrukt verlangen, de eer had gehad om de Perzische troepen te zien manoeuvreren, besloot de Shah om een buitengewonen gezant aan den keizer van Rusland af te zenden, tot welke taak uitgekozen werd Mirpendsche, de steun des grooten Emirs Mukarra-Bulchakan-Bei-Ul Melik-Abbas-Kuli-Khan en een van de oudste gunstelingen van den Shah. Hij zal vergezeld worden door Kassem Khan, voormalig consul-generaal te Tiflis.

— De *Russ. Invalide* bevat een rapport van den generaal Muravieff, betreffende eene gelukkige onderneming der Russische troepen voor Kars, in den nacht van 3 op 4 Sept. In dien nacht had de te Kars bevel voerende Engelsche generaal Williams een gedeelte van zijne cavallerie, ten getale van 1200 paarden, met eenige Bachi-Buzucks en 3 pachas de vesting doen verlaten. Bij het dorp Djavri werden deze troepen bespeurd door de Russische voorhoede. De luit.-kol. Loschakoff viel hen aan en bragt hun eene nederlaag toe; tot het aanbreken van den dag werden zij door de Russen vervolgd. In het rapport wordt gezegd, dat het verlies der Turken op 500 man dooden en gekwetsten te begrooten is; op hen werden gevangen gemaakt: 2 hoofdofficieren, 19 officieren en 185 ruiters; meer dan 400 paarden vielen bovendien in handen der Russen. De laatsten hadden slechts een onbeduidend verlies, aan gesneuvelden 3 soldaten, aan gekwetsten 1 officier en 12 soldaten. Den volgenden dag, 4 Sept., trachtte het overige gedeelte der vijandelijke cavallerie naar de Araxes te ontkomen, maar moest naar de vesting terug keeren.

— Ten aanzien van den stand der zaken wordt het navolgende van eene Russische zijde gemeld: »In Petersburg verklaart zich de oud-Russische partij, in welker handen de leiding der staats-aangelegenheden thans berust, voor het doorzetten van den oorlog, liever dan voor het sluiten van eenen vernederenden vrede. Graaf Nesselrode, die, in zijne bekende circulaire van 22 Aug., den val van Sebastopol schijnt te hebben vooruitgezien, gewaagt in dit staatsstuk dan ook alleen van eervolle vredes-voorwaarden, welke de Westersche mogendheden zelven zullen behooren aan te bieden, opdat Rusland die zou kunnen aannemen. Rusland rekent nog te zeer op de uitgebreide middelen van verdediging, welke het ten dienste staan; op de onzijdigheid van Duitschland; op de mogelijkheid van eene verzwakking van de Fransch-Engelsche alliantie en op onvoorziene omstandigheden, die plotseling aan den staatkundigen toestand in Europa eene geheel andere wending kunnen geven. Of het zich daarin zal bedriegen, zal de toekomst leeren. Wat ook in openbare bladen moge worden gemeld van eene vredelievende stemming van het cabinet van Petersburg, laat zich in de navolgende zinsnede zamen vatten: »of een eervolle vrede of een oorlog op leven en dood." De strijd in de Krim is uit dien hoofde onvermijdelijk, even als de strijd voor Sebastopol. Eene vermeestering van de Krim zal het sluiten van den vrede nog moeijelijker maken. Keizer Napoleon heeft, ook met eene gematigde gezindheid, wel den oorlog, maar geenszins den vrede in zijne hand. De vrede hangt af van Rusland en van Engeland. Mogt het alzoo in den loop des winters weder tot onderhandelingen komen, zoo is het te duchten, dat deze op nieuw vruchteloos zullen afloopen.

— Volgens een handelsbrief uit Rusland, is de beroemde jaarmarkt te Nischney-Nowgorod veel gunstiger uitgevallen, dan men reden had te verwachten. Men zag aldaar vele kooplieden uit Leipzig, Berlijn en zelfs eenige uit Frankfort. De oostelijk van Moskou gelegen provincien, hadden veel van hare producten en fabricaten derwaarts ter markt gebragt. Ook wemelde het van Persianen, Armeniërs en Poolsche Israëlieten, welke alles met klinkende munt betaalden.

NOORD-AMERIKA.

De dagbladen van Zuid-Carolina deelen het verhaal van een voorval mede, dat al zeer ongemeen is in het gewone Amerikaansche leven.

De menagerie der heeren Barlley & Co. was op weg naar Camden in Zuid-Carolina, en nog slechts vijf mijlen van die plaats, toen de tot haar behoorende olifant eensklaps woedend werd, en een digt bij hem zijnd paard doodde. Zijn cornak wilde hem straffen en stillen, doch het woedende dier trof hem met zijne slagtanden, dat hij dood op de plaats bleef en wierp hem daarna met zijn snuit in de hoogte.

Wanhopig het monsterachtige viervoetige dier te temmen, en de gevolgen vreezende, die dergelijke vlagen van woede gedurende eene voorstelling konden hebben, besloten de eigenaars het op te offeren en er werd eene compagnie militie ontboden, om hem met geweerschoten neer te vellen.

Het gelukte den olifant door de eerste losbrandingen te verblinden, doch eerst den volgenden morgen viel hij onder het hevigste geloei ter aarde, na, gelijk men zegt, door meer dan 300 kogels in verschillende gedeelten van het ligchaam getroffen te zijn.

Die neervelling kost den eigenaars der menagerie eene som van 10,000 daalders.

— Een brief van de *Delta* in Nieuw Orleans, behelst een voorval, dat ons onmogelijk toeschijnt, waarom wij het met allen voorbehoud terugeven.

Den 24 Augustus is te Alexandria in Louisiana een kleine jongen opgehangen, die den eerwaarden heer Weems had vermoord. Volstrekt echter weigeren wij te gelooven, dat die veroordeelde niet ouder was dan tien jaren. Men wil dat den dag te voren eenige personen hem in zijne gevangenis bezochten en hem spelende vonden met den bal, zonder dat hij het lot scheen te begrijpen dat hem was voorbehouden.

Op het schavot gekomen, verzocht hij te mogen bidden, en hem dit toegestaan zijnde, deed hij niets dan huilen. In dien toestand werd hij de eeuwigheid ingezonden.

Waarschijnlijk is het dat hier sprake is van een zeer jongen neger, wiens geestvermogens te minder ontwikkeld waren, naarmate zulks met zijn ligchaam het geval was geweest, maar ook dan zelfs stuit die wijze van handelen tegen de borst.

EGYPTE.

De *Triëster Zeitung* meldt uit Alexandrië van 8 dezer, dat aldaar uit Caïro berigt is ontvangen, dat in Opper-Egypte de uit Fahum verdreven bedouïnen zich weder bij Syut hebben vertoond. Eenige duizenden hunner drongen in de vlakte en plunderden de bevolking uit; vooral koelden zij hunne wraak aan den eigendom van *Selim pacha*, den tegenwoordigen minister van financiën. Kameelen, paarden en slagtvee zijn in aanzienlijke hoeveelheid door hen weggevoerd. De landlieden boden wederstand; van beide kanten telt men veel gesneuvelden en gekwetsten.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Berigten van de Kaap melden, dat de inzameling, ten behoeve van het fonds der noodlijdende Nederlanders, op Zondag den 16 September, na afloop der godsdienstoefening, in de Hollandsche Hervormde kerk aan de Paarl, de aanzienlijke som van *f* 1236 heeft opgebragt.

BRITSCH INDIE.

Berigten van Calcutta tot den 16 November loopende, deelen mede, dat de krijgswet in de Santhal-districten is afgekondigd en de militaire operatiën weder een aanvang zouden nemen. Men meldt de inname van Herat door den Shah van Perzie. Dhost Mahomed brengt een leger te velde, ten einde die plaats te hernemen, een gevolg waarvan zijn zal, dat de rust op onze westelijke en noordwestelijke grenzen in gevaar kan geraken.

JAPAN.

Een dag na het ratifiëren van het verdrag te Nagasaki, werd door een der commissarissen bij den admiraal *Sterling* raad gevraagd, hoe zich jegens de Amerikanen te gedragen, die met negen schepen op eene beleedigende wijze den vrede te Simoda hadden verbroken. Men wil dat de admiraal heeft te kennen gegeven, om de Amerikanen hunne aanvragen toe te staan, dewijl ze geheel billijk waren.

Een ander berigt deelt mede, dat twaalf Amerikaansche walvischvaarders te Simoda levensmiddelen geëischt hebben, dat zij onbeleefd door de Japannezen behandeld werden en hun alle voorraad geweigerd is. De Amerikanen hierover verstoord, namen weg wat zij benoodigd hadden en betaalden dit in klinkende dollars. Men wil dat er gevuurd is en eenige Japannezen gedood zijn.

PHILIPPIJNSCHE EILANDEN.

De *Waverley*, een Amerikaansch schip van 750 ton, zeilde onlangs van Amoy, met 442 Chinesche koelies naar Havanah (Callao). Kort na het vertrek stierf de kapitein, en de eerste stuurman bragt het schip naar Manilla, met het doel een ander officier in zijne plaats te stellen. Te Cavité ankerende, schijnt de stuurman bij den havenmeester omtrent den gezondheidstoestand van het vaartuig ongerustheid te hebben verwekt, weshalve het gemeenschap houden met dien bodem verboden werd. Behalve de kapitein was ook een der koelies overleden en de Chinezen toonden zich beleedigd over de wijze, waarop de begrafenis zoude plaats vinden. Het eenige antwoord van den bevelvoerenden stuurman was het grijpen van een revolver pistool, waarmede hij een of meer hunner doodschoot, terwijl de overigen zonder moeite naar omlaag gedreven en onder de luiken werden gesloten, zonder dat men eenige voorzorg nam, hun versche lucht te verschaffen.

De stuurman woonde hierop de begrafenis van den kapitein bij en bragt den dag aan wal door; eerst tegen middernacht werden de agenten van het vaartuig, die tot dus verre met de zaak onbekend waren gebleven, over den toestand van de carga menschen ongerust en verlangden, dat de stuurman deswegens onderzoek deed. Tegen twee uren in den morgen, twaalf uren na de opsluiting, werden de opgeslotenen bevrijd en bespeurde men dat twee honderd en vijftig der koelies gesmoord waren. Nog vijf en vijftig personen werden vermist en slechts 156 hunner, waarvan er naar het schijnt nog menig bezwijken zal, werden in leven gevonden.

De stuurman en bemanning zijn door de Spaansche autoriteiten gevangen genomen, en men wil dat de Amerikaansche consul geweigerd heeft zich, ook maar in het minst, met de zaak in te laten.

Eenige andere koelieschepen hebben onlangs China verlaten, onder omstandigheden, welke doen vooronderstellen, dat zij hunne reis niet zonder ongelukken zullen volbrengen.

Ook deelt men mede, dat de Gouverneur van Macao twee Portugezen heeft gevangen genomen, die Chinesche meisjes, voornamelijk te Ningpo, opkochten, met het doel ze naar Havanah te vervoeren, wordende dit feit thans, in tegenspraak met vroeger, als slavenhandel aangemerkt.

Ingezonden Stukken.

BEDENKINGEN

op het stuk, ingezonden door Mr. *R. W. J. C. Bake*, getiteld:

Iets over den invloed der overgroote gouddelving op den toestand van Java,

zie *Java-Bode* No. 74 en 75,

door **L. K. VAN SWIETEN**.

(*Vervolg en slot.*)

Wat de zorg betreft voor het behoud der blanke specie, zij komt ons voor geheel overbodig te zijn; want de innerlijke waarde van gemunt zilver is kennelijk steeds beneden die van het ruwe zilver in den handel, en de aan de munt toegevoegde aliage is soms zelfs, hoewel verkeerdelijk, een weinig meer, dan benoodigd tot dekking der kosten voor het munten.

Het gemunt geld is dus in innerlijke waarde steeds minder dan de nominale waarde, waartegen het aanvankelijk uitgegeven werd; dit belet wel is waar niet, dat ook dat gemunt geld aan fluctuatie, stijging of daling onderhevig zij, maar zoodra zulks plaats grijpt houdt dat geld op standaard te zijn, verliest dat geld de eigenschap als maat voor andere koopwaren en wordt zelf koopwaar, met andere woorden de standaard is daardoor vernietigd en het gouvernement bevindt zich in de noodzakelijkheid, eene hermunting met de onvermijdelijke onkosten, welke daarmede gepaard gaan, te doen plaats hebben en zulks volgens den laatst loopenden koers van het metaal, dat het als geld in circulatie, wenscht te brengen, want doet het zulks niet,

dan zal bij waardevermeerdering het deszelfs munt verliezen en gedeporteerd zien, waartegen niets valt te verhelpen; bij depreciatie daarentegen zal die munt aan hetzelve nutteloos worden qua munt, ten zij het eene betaling wilde volhouden met gedeprecieerde munt, hetgeen voor de wet, en Mr. Bake weet zulks zeer goed, gelijk zoude staan met de zwartste, kwade trouw en déloyaliteit.

Men moet hier echter wel in het oog houden, dat een gouvernement nimmer moet overgaan tot eene her- munting of wel intrekking van eenige munt, voor en al eer het tot de overtuiging zal zijn gekomen, dat de waardestijging of wel dépréciatie van die munt een al- gemeen wereldlijke kwaal zij; met andere woorden, dat die stijging of daling van waarde niet alleen te Lon- don, te Parijs of te St. Petersburg plaats grijpt, maar gemeen zij aan alle voorname handelplaatsen op den geheelen aardbol en daarom kunnen wij onzen bijval voor 's hands nog niet schenken aan den maatregel van intrekking van de gouden munt, omdat de daling van het goud ons voor als nog voorkomt alleen locaal te zijn en er veelligt nog wel honderd jaren zullen kunnen verloopen, alvorens men in der daad die daling bij het algemeen zal gevoelen, want wanneer de thans gegraven massa's goud niet door de behoefte geabsor- beerd worden, en er dus werkelijk van dépréciatie van dat metaal sprake zal kunnen zijn, dan nog zal men moeten wachten tot dat die waardevermindering althans over geheel Europa gevoeld worde, om tot een maatregel over te gaan, die, hoe dan ook beschouwd, steeds groote verliezen en kosten na zich sleept.

De locale fluctuatien willen wij niet bespreken. want zij herstellen zich zelven en daarop behoeft geen acht geslagen te worden, want geen metaal bezit waarde buiten het nut daaraan verbonden en men betaalt niet met metaal maar met waarde.

In Indië alleen, bestaat werkelijk die behoefte aan zorg voor het behoud der blanke specie, maar dit is niet alleenlijk met het zilver maar ook met het goud het geval; de oorzaak echter daarvan ligt in geheel iets anders, maar deze is te veel voor de hand, als dat wij ons hier met de aanhaling daarvan zouden be- zig houden.

Nemen wij tot laatste voorbeeld betreffende de goud- dépréciatie, een gouvernement met een muntstelsel ge- baseerd op goud, dan zien wij dadelijk, dat die stan- daard hoe langer zoo meer deszelfs standigheid zal ver- liezen, want de innerlijke waarde van de munt daalt, te gelijk met de goudwaarde in den handel. (Altijd in de veronderstelling dat die daling in der daad plaats vindt)

Mr. Bake. nu, nous fait l'air de supposer, dat bij eene dergelijke orde van zaken, zoodanig gouvernement niet alleen weigeren zal deszelfs munt in te trekken, maar in tegendeel voortgaan nieuwe aan te maken en uit te geven, niet, tegen eene innerlijke waarde, ge- lijkstaande met het ruwe goud in den handel, minus de kosten van munten; maar tegen eene geforceerde, door dat gouvernement par force volgehouden waarde.

Maar dit is eene veronderstelling, die, naar ons be- scheiden oordeel. geen steek kan houden, omdat ieder gouvernement in de eerste plaats het meeste voordeel er bij heeft, deszelfs munt te behoeden tegen onna- tuurlijke opdrijving; en in der daad, want geen gou- vernement heeft noodig te wachten naar eene toevallige dépréciatie van het goud, om die opdrijving te doen plaats vinden, indien het nuttig oordeelde deszelfs munt tot een hooger bedrag boven de innerlijke metaalwaarde in den wandel te brengen, dan strikt noodig is, om te voorzien in de kosten van aanmaak.

Neen, ieder gouvernement zal deszelfs gouden munt intrekken en de aanmaak daarvan staken, tot dat het handelsgoud meer stabiél is geworden; hiermede zal het eenig nadeel lijden, maar dat nadeel is onvermij- delijk en heeft het gemeen met ieder ander goud be- zittenden particulier; en eene spoedige en tijdige in- trekking van die munt bij het gouvernement, gelijk een spoedige verkoop van het goud bij den particulier, is het eenige middel om tusschen twee kwade positien de beste te kiezen en nog grooter verliezen te voorko- men.

Hier geldt het weder, gelukkig zij die niets bezit- ten, want zij hebben niets te verliezen.

Mr. Bake leze onze bemerkingen zonder vooroordeel, en hij zal veelligt er toekomen met ons in te stemmen, dat indien het mogt gebeuren, dat een of ander han- delsartikel in prijs kome te stijgen, zulks niet zal zijn het gevolg van de overgroote gouddelving, maar om redenen algemeen te veel bekend, dan noodig ze hier te bespreken; — de overgroote gouddelving kan niet anders ten gevolge hebben, dan eene voor het al- gemeen belang voordeelige dépréciatie van dat schoone, en wij willen hopen hoe langer zoo meer nuttige me- taal, maar daarmede bepaalt het zich dan ook ten volle.

En men kome niet beweren dat het gezegde van prijs- stijging, eene uitdrukking zij veroorloofd door het spraak- gebruik, om daarmede uit te drukken, daling der goud- waarde tegenover die voorwerpen, want dan zoude die uitdrukking in allen gevalle onjuist zijn in eene be- schouwing over den toestand van een land, alwaar het zilver alleen als munt gekend wordt met op zijde stel- ling van het goud; maar zelfs in een land waar èn zilver èn goud als betaalmiddel circuleren, zoude eene dergelijke bewering uit den aard der zaak reeds van allen grond ontbloot zijn, en bovendien behoort een événement als de onderwerpelijke (groote gouddelving) niet tot die zich dikwijls voordoende gebeurtenissen, als waarin men soms wel eens met eene eigenaardige uitdrukking door het spraakgebruik ziet voorzien; daarbij moeten zij, die eenigen invloed op het gebruik der talen bezitten nimmer vicieuse uitdrukkingen begun- stigen.

Wij kunnen pour la cloture du fait ons niet genoeg verzetten tegen redeneringen, gelijk wij hebben aan- getroffen in onderscheidene geschriften over muntstel- sels van den aard gelijk wij hier eene passage zullen aanhalen uit »het muntwezen van Nederlandsch Indië »door Mr. W. C. Mees," alwaar wij op pagina 9 vin- den aangeteekend: »maar wat zou het gevolg zijn, in- »dien de regering goed vond, b. v. den rijksdaalder »van $28^{625}/_{1000}$ wigtjes fijn zilver in plaats van op *f* 2,50 »op *f* 3,— te schatten?"

»De aanmunting van Rijksdaalders zou natuurlijk aan- »vankelijk eene uitstekend voordeelige onderneming zijn; »en dat voordeel, hoezeer afnemende, zou blijven be- »staan en dus ook de aanmunting voortgezet worden, »totdat, tengevolge der vermeerdering van ruilmid- »del, de waarde van den Ned. gulden op $23^{625}/_{3}$ of »$7^{875}/_{1000}$ wigtjes fijn zilver gedaald was.

»Maar het één guldenstuk en het halve guldenstuk, »$9^{45}/_{100}$ en $4^{725}/_{1000}$ wigtjes fijn zilver bevattende. zouden »niet voor eene waarde van *f* 1,— en *f* 0.50 en dus »$7^{875}/_{1000}$ en $3^{9375}/_{10000}$ wigtjes fijn zilver in omloop kun- »nen blijven, zij zouden verdwijnen, hetzij door smel- »ting, of door uitvoer; of indien zij in omloop bleven, »zou hun koers zich naar de nieuwe waarde van de »rekeningsmunt rigten; het één guldenstuk zou gelden »*f* $^{945}/_{7875}$ of *f* 1,20, het halve guldenstuk *f* $^{4725}/_{7578}$ of »*f* 0,60."

Wat het gevolg daarvan zou zijn, vraagt Mr. Mees en hij antwoord daarop: »eene uitstekend voordee- »lige onderneming." Wij zeggen daarentegen dat zulks eene uiterst schadelijke sottise zoude zijn, en niet meer of minder dan het gedrag en de gevolgen zoude bevatten van ieder particulier handelaar, die waanzinnig genoeg ware, openlijk bekend te stellen, dat hij voor hetzelfde geld voortaan niet meer zal geven dan het twee en één half derde deel van hetgene vroeger voor gelijk bedrag door hem gegeven werd; men zou hem voor dol verklaren, zijne waar niet accepteren en hij zelf zou op de flesch raken, om eene studiose uitdrukking te gebruiken.

De stukken van *f* 1,—, en van *f* 0,50, zouden niet verdwijnen, noch door smelting, noch door uitvoer, want daartoe zoude de innerlijke metaalwaarde der één gulden en één half gulden stukken hooger moeten staan dan de waarde van het ruwe zilver in den handel, en die gevolgtrekking is niet te maken uit de hier bedoelde gegevens; de stukken van *f* 1,— en van *f* 0,50, zullen ook in waarde niet stijgen en respectievelijk toenemen tot *f* 1,20 en *f* 0,60, gelijk Mr. Mees beweert; het eenige gevolg van zoodanige sottise zoude zijn nadeel voor bezoldigde ambtenaren en weigering van de zijde der kooplieden, om de rijksdaalders tot een hooger bedrag te accepteren dan à *f* 2.50.

Indien de regering tot dus verre den schijn heeft aangenomen van de gedéprécieerde Indische munt gelijk te stellen aan de munt in Nederland, recepis voor gulden zilver, dan was dit alleen in schijn, en kennelijk met het doel om de onrustbarende dépréciatie der koloniale munt zooveel mogelijk tegen te gaan, tot tijd en wijle men daarin eene radicale verbetering zoude hebben gemaakt, maar geenzins met de dwaze bedoeling, die Mr. W. C. Mees daaraan schijnt te hechten; het is in der daad betreurenswaardig, dat menschen die anders niet van talenten ontbloot zijn, zoodanige mistastingen maken.

POZARDATAR, 15 *October* 1854.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Decemb.	16	Engelsch	Lady Agnes Dass.	A. Hamilton.	Singapore	8 Dec.	New-York.
»	—	»	Commerce.	E. Bevan.	»	9 »	Londen.
»	17	»	Juliet.	A. M. Jutjen.	»	12 »	Liverpool.
»	—	Amerikaansch.	Golden State.	H. J. Hepsburn	Foowchowfoo.	17 »	New-York.
»	19	»	Monaret.	Percival	Hongkong.	3 »	Hamburg.
»	—	Nederlandsch.	Jacob Roggeveen.	Vos v. Marken.	Batavia.	15 »	Amsterdam.
»	—	Amerikaansch.	Honqua.	H. Coleman.	Canton.	5 »	New-York.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Decemb.	19	Nederlandsch. schip	Goede Verwachting.	J. Boysen	Indramayoa	14 Dec.	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl Indisch bark	Fulkus So-oot	Sech Almanie	Padang.	14 »	Coulster.
»	—	» » »	Aliatool Rachman	Sech Bafadal	Banka	9 »	»
»	—	Amerikaansch. »	Young Greek.	V. Harding.	Boston.	28 Aug	Paine, Stricker en co.
»	—	» »	Rebekah	Hotchkiss	Singapore	11 Dec.	»
»	—	Nederl Indisch stooms.	Makasser.	F. H. Schmidt.	Sinkawang.	15 »	B. Kopersmit en co.
»	20	» » »	Banda	C. C. L. Neyts	Soerabaya.	16 »	»
»	—	Nederlandsch. schip	Provincie Drenthe	H. Beckering	Amsterdam	5 Sept.	Tiedeman, en v. d. Burg.
»	—	Nederl. Indisch bark	Zein.	Sech Badjardana	Banjermass.	16 Nov.	Coulster.
»	—	Nederlandsch. brik	Alida Willemina.	G. E. Doornbos	Amsterdam	11 Aug.	Paine, Stricker en co.
»	21	Nederl. Indisch bark	Ydroesie		Banka		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Decemb.	19	Nederl. Indisch bark	Alnoer Salim	Moh. Amin	Sam en Banjermassing.
»	20	Bal. schoen.	Venus.	Lange	Balie Bandong.
»	—	Nederlandsch. bark	Fathoor Rachman	Said Alhedie.	Grissee.
»	—	Nederl. Indisch »	Fatahool Mobarak	Goestie Falman	Sam. en Banjermassing.
»	—	Nederlandsch. »	Alblasserdam	P. G. Pott	Soer. en Pasaroeang.
»	21	» »	Hendrina	C. M. Pompe	Ned. via Soerabaya.
»	—	» »	Zalt Bommel	C. J. Juta	Rotterdam.
»	—	» »	Elisabeth	H. F. Klok.	Ned. via Sam. en Soer.
»	—	Nederlandsch. schoen.	Diana	van Borhove.	Makassar.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	schip	Schoon Verbond *	J. Veenstra.	Amsterdam	
»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonk.	In reparatie	Haager en Schuurman.
»	»	Minister Pahud *.	J. M. Pfeil.	Rotterdam	»
»	schip	Willemina en Clara.	H. de Wyn	Amsterdam	»
»	bark	Commercie Compagnie.	J. H. Horn.	Middelburg	»
»	»	Elisabeth Anthonia.	Jansen.	Amsterdam	»
»	bark	Souburg *.	H. B. L. Evers.	Nederland via Sam. en Soer.	»
»	bark	Lucia Maria.	G. Papineau	»	P. Landberg en Zoon.
»	»	Maria Agnes.	R. A. Tanger	»	E. Moormann en co.
»	bark	Stad Schiedam *	Wulp	Rotterdam	»
»	»	Jacobus Martinus.	J. Gagestein	Nederland	G. Suermondt en co.
»	fregat	Samarang	P. L. Dupain.	»	»
»	»	H. Willebrordus.	J. D. de Boer.	»	»
»	bark	Nederland en Oranje	van der Plas	Amsterdam	C. Bahre, en G. Kinder.
»	»	Luciparas *	Kloppenborg.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	»	Laurentius en Emelia *	Knappert.		»
»	»	Drie Vrienden *.	L. P. Anderson	Cowes	»
»	»	Provincie Drenthe	H. Beckering	Samarang en Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	»	H. Liduina	H. Lammerse.		Tiedeman en van der Burg.
»	»	Willem Daniel	P. de Meester.	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Goede Verwachting *.	J. Beysen	»	Paine, Stricker en co.
»	»	Alida Willemina	G. E. Doornbos	»	»
Nederl. Indisch	bark	Machmoedie	Sech Bahanan.		»
» »	»	Nawan Eljoesoer	C. Monteiro.	Sam. en Soerabya	Coulster.
» »	»	Marzoek.	Said Hoesin.	Cheribon	»
» »	»	Fathool Joesoer.	Sech Mohamat.	» en Soerabya	»
» »	»	So-ootban.	Sech Banseer		»
» »	brik	Fathool Hair.	Said Abdulla.	Cheribon.	»
» »	bark	Lachmadie.	Sech Aboot.		»
» »	»	Fulkus So-oot.	Sech Almanie	Soerabaya en Molukkos	»
» »	»	Balgies.	Said Alie.	Soerabaya.	»
» »	»	Zein.	Sech Badjardana		»
» »	»	Atiatool Rachman	Sech Bafadal.		»
Engelsch	schip	Royal Stuart *	Tadman.	Holland	Busing, Schröder en co.
Amerikaansch.	»	William Fredrick. *	J. Stephenson	Rotterdam	Martin, Dyce en co.
»	bark	Dashing Wave *.	John B. Fisk	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	»	Young Greek *	V. Harding.	Padang	»
»	»	Rebekah *.	Hotchkiss.	California.	»
»	»	Valkyrien *.	J. Strandgaerd.	Kopenhagen	»
Fransch	bark	Marie Gabrielle *	Dolu.	Nantes	G. Suermondt en co.
Zweedsch	bark	Maria Charlotte *	J. W. Schmidt.	Stockholm	»
»	brik	Wonya	L. M. Westerberg	Zweden	E. Moormann en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	11	Eng.	schip Elizabet	F. Beveridge	Batavia.
»	—	N. I.	stooms. Banda.	C. C. L. Neyts.	»
»	—	»	schoener Kiem Tjiethay.	Tjoa Kho.	Balie Amp.
»	13	»	» Emelie	N. F. Eschauzier	Grissee.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	13	Ned.	Anna Maria Wilhelmina.	G. C. Fisscher	Ned. v. Pas.
»	—	Ned.	bark Margaretha Johanna.	M. Schou.	»
»	—	N. I.	schoen. 29 April.	Ho Kongpoei.	Koeta.
»	14	N. I.	» Carolina.	Pa Noriba.	Pasoeroean.
»	—	»	kotter Little Tot.	Katjoeng.	»

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Minerva	J. M. Boven	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»	»	Oud Alblas	N. Kruimel.	»	»
»	schip	Jeannette en Cornelia	T. K. Veldman		
»	bark	de Zwarte Zwaan	J. Muller.	Nederland	B. J. van Eck en co.
»	schip	Karel August	P. C. Gerrebrands.	»	»
»	schoen.	Doris	H F. Mackenzie		
»	bark	de Zwyger	P. P. Hoogland		
»	»	Loopuyt	C. C. Boumeester.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	A. R. Falck.	van Duyvenbooden		
Nederl. Indisch	»	Abdul kassim	Said Alhabassy.		
» »	»	Djoemoeroet	Oei Boe		
» »	»	Fatal Maän.			
» »	»	Colombus Almansoor	Sech Dragman.		
» »	schip	Alfulck.	Sech Baradjak.		
» »	schoen.	Gleaner	J. F. Thierbach		
» »	»	Kangpie	Ong Kanghan.		
» »	»	Heatlie.	Ko Tinglo.		
» »	»	Isabel.			
» »	»	Ternate	G G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
» »	»	Sarie Toendjoong	Loei Soempoat.		
» »	schoen.	Schandar Salim	Sech Ba-isa		
» »	»	Kiem Ingsoen	Tjoe Kho		
» »	»	Kiem Tjiethay	Samaodin		
» »	bark	Aldjoesoor	Sech Ba-adila	Molukkos.	Gezagvoerder.
» »	schoen.	Hoktay	Oey Kwang	Makassar en Banjermaas.	»
» »	bark	Emelie	J. B. Perry.		
» »	bark	Tian Tay.	Lim Pikhie.		
» »	»	Goansien	Oey Ankie.		
» »	schip	Ammana Tulbari	Sech Jubedie		
» »	stooms.	Java.			
» »	»	Banda	C. C. L Neyts		
Engelsch	schip	Elizabeth.	F. Beveridge.		
»	»	Charles Holmes	C. H. Bowlby.	Nederland	Adam en co.
Lingasche.	schoen.	Mastora.	Mohamat Tamin		
Amerikaansch	schip	Ocean Steed	F. Cumingham	Nederland	Fraser, Eaton en co.
Oldenburg	»	Stedinger.	F Ammermann	»	Adam en co.
Belisch	bark	Ida.	M. Haberbier.		

Aangekomen schepen te *Indramayoe.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 10	N. I.	brik So-ootdin.	Sech Baoezeer.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Indramayoe.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 13	N. I.	schoener Batavia.	Giam Liangsoey.	Batavia.
» —	Ned.	schip Goede Verwachting.	J. Boysen.	»
» 15	N. I.	brik So-ootdin.	Sech Baoezeer.	»

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec 10	Ned.	bark Noordster.	J. Luteyn	Batavia.
» 11	N. I.	bark Goanlie	Lo Sientjiang.	Riouw.
» 13	»	brik El Ijcser.	Said Salim.	Samarang.

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 10	N. I.	bark Kim Hingseng	Tjia Tjingbin.	Palembang.
» 12	»	bark Goanlie.	Lo Sientjiang.	Rembang.
» 13	»	bark Batavia.	Said Alhadat.	Batavia.
» 15	»	bark Fieda Rachman.	Sech Bilfagie.	»

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 10	N. I.	bark Inghoat.	Ko Hakeie.	Cheribon.
» —	»	schooner Argo.	Massingham.	Batavia.
» 14	»	bark Goanlie	Lo Sientjiang.	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 12	N. I.	bark Inghoat.	Ko Hakeie.	Rembang.
» 15	»	bark Goanlie.	Lo Sientjiang.	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 6	Ned.	Admiraal van Heemskerk.	J. Koning.	Batavia.
» —	»	schip Orion.	Borghorst.	»
» 8	N. I.	kotter Little Tot.	Katjoong.	Bezoekie.
» 10	Ned.	schip Schelde.	van Reede.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 8	N. I,	kotter Little Tot.	Katjoong.	Soerabaya.
» 11	Ned.	bark Koning Willem II.	v. Eck Menkman	Amsterdam.
» 12	»	schip Barend Willem.	J. G. Retgers.	»

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 9	Ned.	schip Tobia.	Zeeman.	Soerabaya.
» —	»	schip Australie.	Jochems.	»

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

Datum	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 9	Ned.	schip Dorothea.	van den Kolk.	Nederland.

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 4	Ned.	schip Graaf van Nassau.	E. Sanders.	Soerabaya.
» 9	N. I.	schoener Mansoer.	Segiet	Sumanap.
» 12	Ned.	schip de Schouwen.	J. Kroll.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Bezoekie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 5	Ned.	schip de Schouwen.	J. Kroll.	Panaroekan.
» —	N. I.	schoener Mansoer.	Sagiet	Pasoeroean.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 5	N. I.	schoener Sumanap.	Pa Jamena	Samarang.
» 8	»	schoener Maria.	Oewaknja Moh.	Riouw.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 3	N. I.	schoener Mansoer.	Segiet	Pasoeroean.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Dec. 11	Ned.	bark Ida.	Mulder.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec. 13	Ned.	bark Hector.	Schoon.	Sumanap.
» —	»	bark Tasmania.	Jonkers.	Amsterdam.

Berigt aan Zeevarenden.

De Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de volgende opgave betreffende eene door den Britschen gezagvoerder *Fitsmaurice* ontdekte droogte, is ontvangen door den havenmeester te *Anjer.*

Ligging van de droogte, met slechts 2 vademen diepte rotsachtigen grond, volgens waarnemtingen 1° 35' Z. Br. 129° 38' O. L.

Peilingen genomen op de droogte:

de heuvel of berg op *Poelo Popa* (*the Beehive*) N. ten O.

het uiteinde van *Groot Kanari* (op ongeveer 12 Eng. mijlen afstand . . . Z. W. ¼ W.

Volgens de pleiling schenen de *Kanari eilanden* omstreeks tien minuten te oostelijk op de kaart geplaatst te zijn. Toen men zich nabij de droogte bevond, was de afstand tot het naastbij gelegen eiland van de groep ten noorden van *Mysool* ongeveer 4 of 5 Eng. mijlen.

De Schout-bij-Nacht, President der Commissie tot Verbetering der Indische Zeekaarten,
J. F. D. BOURICUS.

Batavia, den 14den Dec. 1856.

De Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, als een vervolg van het ter zake voorkomende berigt in de Javasche Courant van den 28sten en 31sten Maart jl. no. 25 en 26, brengt ter kennis van belanghebbenden, het volgende van de *Kaap de Goede Hoop* ontvangen nader berigt, betreffende onlangs ontdekte droogte buiten de *Algoa-baai*, gelegen op ongeveer 9 Engelsche mijlen O. ten Z., volgens het miswijzend kompas, van het kustlicht op *Kaap Recif.*

»In den morgen van 22sten Januarij jl. ankerde H. M. schip *Hydra* bij de noordzijde van de bank, op 9 vademen diepte, rotsachtigen grond; men besteedde den geheelen dag dezelve met twee sloepen op te looden. De minst bevonden diepte was 7 vademen, met 36 vademen, op eenen korten afstand naar het Z. W. De steile ruggen, waaruit de ondiepte is zamengesteld, echter, zijn zoo smal, dat ligt mogelijk afzonderlijk gelegen rotspuntent gelijk aan de *Dispatch Rock* in deze, of de *Whiltle Rock* in de *False Bay* (baai valsch) zullen bestaan, welke bij den effen toestand der zee op den 22sten jl. niet konden bespeurd worden, — maar om het even of deze al dan niet bestaan, de bank behoort, als gevaarlijk zijnde, vermeden te worden, vooral gedurende of na sterke winden van het Z. W., welke de hoogste rolling op deze kust veroorzaken, want toen wij de droogte onder de gestelde omstandigheden op den 24sten November jl. langs voeren, was de branding daarop hoog genoeg, om de veiligheid van een schip, dat zich daarin zou bevonden hebben, in gevaar te brengen.»

Ik heb de eer enz.
[WG.] *Joseph Duymun.*

Voor Extract,
[WG.] *H. D. Trotter*, Commodore.

De Schout-bij-Nacht, President der Commissie tot Verbetering der Indische Zeekaarten,
J. F. D. BOURICIUS.

Batavia, den 14den Dec. 1855

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met de Amer. bark *Young Greek:* mevr. *Harding* en *kind.*

Met de Ned. bark *Rebekah.* de heer *T. Jane.*

Met de Deens. bark *Valkyrien:* de heer *A. Monsfelder.*

Met het N. I. stoomschip *Macasser:* majoor *de Brauw.* — luit t/z. 2 kl. *Schokker.* — aspirant betaalmeester *Schmidt auf Altenstadt* en *Bloemen Waanders.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Banda:* de koll directeur der genie *von Schierbrandt* — koll. *von Dentsch.* — resident *van der Ven* en *familie* — 1 luit. *Niemants Verdriet.* — de heeren *Kleyn van de Pol.* — *Intweld* — *ter Gou Ruhle.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Provincie Drenthe:* de heeren *van Bulderen.* — echtgenoot en 3 *kinderen* — *Brangolle* en *echtgenoot.* — mevr. *Trip.* — *van de Lande.* — mejufv *Meyboom.*

Met de Ned. brik *Alida Willemina:* de jonge heer *Hitch Koch.* — jufvrouwen *G. A. Meinders.* — *Arveken* en *A M. Willemering.*

VERTROKKEN PASSAGIERS

Met de Ned bark *Mentor:* de officier van gez. 2 kl. van de ned marine *P. J. Idenburg.* — 4 gepasp. en 1 gegegeerde militairen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 12 tot en met den 17 Dec., 1855.

AANVOER.

Van Soerabaya via Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neijts.

7 pic. java koperwerk. *Order.*
1 kt. manufact. ter reede van Soerabaya overgescheept. *Haager en Schuurman.*
1 kt. waaijers. *L. Platon.*
1 kt. parapluien. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. waaijers ornamenten. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. kleederen. *van der Beek.*
1 kt. regaal. uit het reg. pakhuis. *van Ommeren Rueb en co.*
2 kn. manufact. uit het entrep. *Pandel en Stiehaus.*
4 kn. koopmanschapp. uit het entrep. *Bahre en Kinder.*
2 pakjes regaal. uit het reg. pakhuis. *Paine Stricker en co.*
1 ijzeren pot. uit het entrep. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. nangking. *Pandel en Stiehaus.*
1 pak kaneel. 1 pakje monsters. *Busing Schröder en co.*
En geuv. goederen.

Van Rotterdam per ned. schip *Zalt Bommel*, gez. C. J. Juta. agt. Haager en Schuurman.

1000 keld. genever. *van Ommeren Rueb en co.*
27 kn. papier. *Kreglinger Dummler en co.*
92 md. bier. *Jacomttie en co.*
25 kn. wijn. 11 do. manufact. *Agenten.*
13 kn. manufact. *van Leeuwen en co.*
11 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
10 kn. manufact. 100 vs. boter. 50/₁ leggers. *Suermondt en co.*
90/₁ en 20/₂ leggers. *Busing Schröder en co.*
300 keld. genever. *Paine Stricker en co.*

Lading voor Samarang.

10 kn. papier. 90 md. en 11 vs. bier. 1 kt. kanariezaad. 1 do. vruchten. 25 do. wijn.

Lading voor Soerabaya.

14 kn. papier. 55 md. bier.

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Aspan.

175 pic. zw. peper. *Moerie Botien.*

Van Pecalongan per ned. schip *Nederland en Oranje*, gez. v. d. Plas. agt. Kopersmit en co.

100 pic. rotting. 4001$^{60}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*

Van Nederland per ned. schip *Everdina Elisabeth*, gez. Tenjes. agt. van Ommeren Rueb en co.

630 tonn. steenkolen. *Order.*

Van Tagal per ned. schip *Jacob Roggeveen*, gez. Vos Van Markens. agt. Suermondt en co.

450 pic. tin. 150 do. rotting. 8002$^{97}/_{100}$ do. suiker. 4999$^{71}/_{100}$ do. koffij. 38 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den 4 tot en met den 11 Dec.,* 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Amanatulbarie*, gez. Sech Djen Jubidie. agt. Gezagv.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 28 Nov., 1855 no. 95.

Van Banjermassing per ned. schoener *Doris*, gez. H. Mackenzie. agt. G. Curtis.

4425 boss. rotting. *N. H. M.*
300 st. kadj. matten. *Gezagv.*
54 tonn. steenkolen. *W. Cores de Vries.*

Van Batavia per ned. schip *Stedinger*, gez. T. Ammerman. agt. Adam en co.

11 vs. harst. *Adam en co.*

Van Zierikzee per ned. schip *Schelde*, gez. A. van Reede. agt. Fraser Eaton en co.

239 kn. bier. *W. Cores de Vries.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Alfulk*, gez. Sech Abdul Kadir Baradjak. agt. Sech Awal.

1758$^{70}/_{100}$ pic. rijst. 12 coll. lijnwaden en eenige kleinigheden. 15 kn. japs. koper. *Order.*
9 coll. lijnwaden en diverse. *Adam en co.*
2 kn. koperwerk. *Meijer.*
2 kn. broekenstof. 150 kn. vensterglas. *P. Kervel en co.*
7 vs. hagel. *Deeleman.*
50 vs. bier. *Gebr. van Delden.*
4 bn. drills. *Fraser Eaton en co.*

Van Batavia per ned. schip *Karel August*, gez. P. C. Gerrebrands. agt. B. J. van Eck en co.

5 vs. boter. *s'Jacob.*
22 kn. vensterglas. *A. Bouman.*
1 ks. kleeren. *B. van der Zwaan.*
126 kn. en bn. lijnwaden. *N. H. M.*

Van Batavia per ned. schip *Oud Alblas*, gez. N. Kruijmel. agt. Fraser Eaton en co.

322 tonn. steenkolen. 124 coll. machinerien en ijzerwerken. *Fraser Eaton en co.*
56 coll. provisien. *Gezagv.*

Van Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Goan Sien*, gez. Oeij Angkie. agt. Gongotian.

548$^{63}/_{100}$ pic. gambier. 29$^{66}/_{100}$ pic. houtolie. *Gongotian.*
88 kn. thee. *Tan Bindjang.*

Van Batavia per ned. schip *A. R. Falk*, gez. P. van Duivenbode. agt. Fraser Eaton en co.

100 hammen. 85 vn. bier. *van Leeuwen en co.*

Van China per ned. ind. bark *Columbus Almansoor*, gez. Sech Oembarak bin Achmat Dagman. agt. Gezagv.

229 kn. thee. 17 kn. chin. houtwerken. 14 kn. speelgoed. 80 kn. gouddraad. en eenige chin. goederen. en kleinigheden. *Tjonie.*

UITVOER.

Naar Nederland Passaroeang en Probolingo per ned. schip *Tonia*, gez. C. F. Zeeman.

52 kn. koperduiten. 3000$^{38}/_{100}$ pic. suiker. 125 pic. rotling. *N. H. M.*

Naar Balie per ned. ind. bark *Hing Goan*, gez. Mohamad Taijip.

103$^{60}/_{100}$ pic. gambier. 1 kt. eur. kat. garen. *Tan Bindjang.*
2 kn. opium. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. lijnwaden. *Mc. Millan Marten en co.*

Naar Nederland via Batavia per ned. schip *Australie*, gez. D. B. Jochems.

2002$^{23}/_{100}$ pic. suiker. 44 kn. kopergeld. 100 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Probolingo per ned. schip *Zeemanshoop*, gez. R. M. Barkeij.

2001$^{97}/_{100}$ pic. suiker. 25 do. rotting. 900 st. buffelhuiden. 1750 st. koehuiden. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Johanna Hendrika*, gez. R. Hoek.

3871$^{62}/_{100}$ pic. suiker. 470 pic. koffij. 18 kn. kop. duiten. 20 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Macassar per ned. ind. bark *Salma*, gez. Seid Mohamad Alhabassij.

70 vs. spijkers. 200 ks. zeep. 10 vn. koolteer. 2 rott. banken. *Adam en co.*
4 kn. hanglampen en blikk. ketels en meubels. 3 kn. koopmanschapp. en eenige meubels. *Gebr. van Delden.*
12 stoelen. 1 waschtafel. 2 koffijkannen. *Karthaus en Melchers.*
34 coll. div. provisien en koopmanschapp. 61 pic. suiker. 10,000 st. java sigaren. 40 vs. boter. 4/₂ pijp. bier. *Schimmelpenninck en co.*
10$^{20}/_{100}$ pic. koperwerk. 100 ks. zeep. *Sech Oemar Aldjanes.*
1 kt. drills. *Adam en co.*
10 oxh. roode wijn. *A. Bouman en co.*

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Factorij*, gez. J. Jansen.

870 st. buffelhuiden. 1734 st. runderhuiden. 1234$^{60}/_{100}$ pic. suiker. 24 kn. koperduiten. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.